

Mare

'Stop het wangedrocht van de minister'

Pagina 2

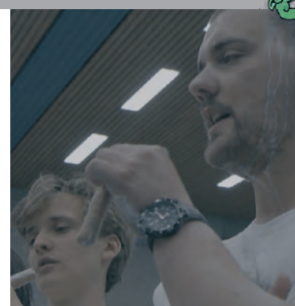
De politieke lessen uit de universitaire medezeggenschap

Pagina 6

Na het spelen moet mama nog studeren. 'Ik dacht: dit red ik nooit'

Pagina 9

Ontgroeningsfilm: drie van negen feuten haken af tijdens opname

Pagina 11

Eenling in Het Legioen

Bekentenissen van een filosofische Feyenoord-supporter

Ontredderde supporters, afgelopen zondag na de 3-0 nederlaag tegen Excelsior. 'Wij leven al jaren op hoop, niet op succes.' Foto Hollandse Hoogte

Zondag wordt Feyenoord landskampioen, hoopt **Mark Lieveisse Adriaanse**. Hij beschrijft de pijn van het Feyenoorder zijn, maar merkte ook dat zijn studie filosofie hem een andere supporter maakte. 'Waarom juich ik als arme student voor elf miljonaars?'

Het was een druilerige dinsdagochtend, vorig jaar april, toen ik de Reuvenplaats, dat vermaledijde gedrocht waarin filosofie huist, binnenwandelde in een Feyenoord-shirt. Twee dagen eerder had de club, mijn club, de KNVB-beker gewonnen, de eerste hoofdprijs sinds 2008.

Studiegenoten gniffelden toen ik iets voor half twaalf – het Leids kwartiertje werd vaak een half uur –

voor het spreekgestoelte ging staan en losbarstte met een betoog over Kony2012, de online campagne om de Oegandese oorlogsmisdadiger Joseph Kony op te sporen. Aan de hand van postkoloniale theorie en 'epistemologisch geweld' – een uit Foucault voortgekomen concept dat de vernietiging van niet-Westerse vormen van taal, kennis en macht beschrijft – oreerde ik anderhalf uur tegen de beweging.

Die dag was een uitzondering. Niet dat ik mijn supporterschap in de vier jaar die ik in Leiden studeerde verhulde, zeker niet. Tijdens mijn bachelor politicologie kon ik uren over voetbal praten met Hans Oversloot, bij wie ik een fantastisch vak over Russische politiek volgde. Als ik hem tegenkwam in de supermarkt, hadden we het niet over Poetin, maar over Feyenoord. Met studiegenoten had ik lange discussies over het kapitalisme en voetbaltactiek. Bij mijn master filosofie was voetbal een prima ijsbreker bij internationale studenten. Eén van mijn beste vrienden leerde ik kennen toen ik hem aansprak op het voetbalbroekje dat hij droeg. We bleken lotgenoten: supporters die al jaren leven op hoop, niet op succes.

Maar in een Feyenoord-shirt naar een werkgroep? Dat ging ook mij te ver. De universiteit heeft mores en een impliciet kledingvoorschrift. Je gaat ook niet in Feyenoord-shirt naar de kerk – tenzij die kerk De Kuip heet en je religie Feyenoord.

Vergis je niet: in Leiden wémet het van de Feyenoorders. Na wedstrijden viel me altijd op hoeveel studentikoze kapsels er hier uit de trein stapten. Ik weet dat bij het corps regelmatig 'Super Feyenoord' wordt gedraaid. Bij dat opzweepende lied zingen alle Minervanen mee: 'Super Feyenoord,

you make us happy. Hé ho voor Feyenoord! En als ze scoren, dan laten we ons horen. Hé ho voor Feyenoord!' Ik woon en studeer er sinds kort niet meer, maar Leiden, ik vond er goud als ik kiezels zocht – om Komrij aan te halen. Mijn studietijd was ascetisch, met meer boeken dan bier, meer avonden in de UB dan in de kroeg. Soms, als ik vreesde voor de uitslag, dook ik tijdens wedstrijden onder in die fijne rode fauteuils die er staan. Ik las er om de demonen van de wedstrijdspanning te verjagen. Terwijl elders in het land Feyenoord vocht voor een overwinning, verdwaalde ik in abstracties en overdenkingen. Verrukkelijke uren – zeker als ik na de wedstrijd weer op aarde landde en zag dat Feyenoord had gewonnen. Dat winnen gebeurde gelukkig steeds vaker.

> Verder lezen op pagina 3

Bekladders gaybrapad vervolgd

Het Openbaar Ministerie (OM) gaat vijf Leidse studenten vervolgen, die op 17 oktober 2016 het regenboogkleurige zebra-pad bij de Nieuwe Beestenmarkt bekladden. Volgens het OM had één van de jongens een hakenkruis op de borst getekend.

DOOR MARLEEN VAN WESEL Het bleek destijds om een ontgroeningsactie van het Quintusdispuut Sjaap Eijsdies te gaan.

De vijf aspirant-leden werden direct door de vereniging geschorst, net als de ontgroeningscommissie van Sjaap.

De bekladders zelf waren in maart weer welkom op Quintus. Het OM liet toen weten dat er nog geen beslissing genomen was in de zaak.

Nu wordt het vijftal dus vernieling en discriminatie ten laste gelegd. Op filmpjes was al te zien dat een van hen een Hitlergroet bracht. Volgens het OM had de jongen ook een hakenkruis op de borst getekend.

Het zogenoemde 'gaybrapad' werd in oktober 2015 onthuld in het kader van Coming Out Day. Sjaap Eijsdies heeft inmiddels met het COC Leiden afgesproken om een symposium te organiseren. 'Verschillen Verbinden' heet de avond over acceptatie en diversiteit in de studentwereld, die op 27 mei gehouden wordt op Quintus.

Rector magnificus Carel Stolker reageerde destijds geschokt op het bekladde regenboogpad. 'Ik schaam me kapot', twitterde hij na het incident. 'Zijn dit onze studenten?' De Universiteit Leiden wilde echter eerst het onderzoek van het OM afwachten alvorens zelf stappen te ondernemen.

In het verleden zorgde Sjaap Eijsdies vaker voor ophef. Toen vier aspirant-leden in 2012 naakt, op de dispuutsdas na, door de Haarlemmerstraat gerend hadden, schorste Quintus het hele dispuut.

Wie heeft de mooiste almanak?

Ook dit jaar belooft *Mare* de vereniging met de meest originele almanak met een fust bier. Inleveren voor 15 juni bij de redactie, Reuvenplaats 3, Leiden.

Pagina 3

Epo getest, en het lijkt niet te werken

Jules Heuberger liet 48 wielrenners de Mont Ventoux oprijden. De helft kreeg doping, de andere helft een placebo. 'Het leek geen effect te hebben.'

Pagina 4

Angst en intimidatie blijven probleem

Medewerkers bij Sociale Wetenschappen klagen nog steeds over angst en intimidatie op de werkvloer, blijkt uit het rapport van de vertrouwenspersoon.

Pagina 5

Kamerhuur in Leiden te hoog

Van alle Leidse studenten betaalt bijna 85 procent te veel, gemiddeld 106 euro per persoon per maand, schrijft de schrijft de Landelijke Studentenvakbond.

Bandirah Pagina 12

Colofon

Redactie-adres Reuvenplaats 3, 2311 BE Leiden
 Postbus 9500 2300 RA Leiden
 Telefoon 071-527 7272
 Website mareonline.nl
 E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
 De redactie is op vrijdag gesloten.
 Oplage circa 15000
 Hoofredactie
 Frank Provoost frank.provoost@mare.leidenuniv.nl
 Redactie
 Vincent Bongers vbongers@mare.leidenuniv.nl
 Bart Braun bbraun@mare.leidenuniv.nl
 Anoushka Kloosterman a.kloosterman@mare.leidenuniv.nl
 Marleen van Wesel h.g.van.wesel@mare.leidenuniv.nl
 Susan Wichgers (stagiair) susanwichgers93@gmail.com
 Medewerkers
 Femke Blommaert · Mattijn de Groot · Holger Gzella ·
 Marit de Roij · Marlies Rothoff · Benjamin Sprecher
 Fotografie Taco van der Eb · Marc de Haan
 Illustraties Bas van der Schot · Bandirah · Silas.nl
 Basisontwerp Roeland Segaar, Dokwerk Communicatie
 Art direction en vormgeving Marcel van den Berg
 Drukwerk Rodi Rotatiedruk, Broek op Langedijk
 Advertenties Bureau van Vliet B.V.
 Postbus 20 2040 AA Zandvoort
 Telefoon 023 - 571 47 45
 Redactieraad
 Prof. dr. J.C. de Jong (voorzitter) · Prof. dr. F. Israel (vice-
 voorzitter) · Dr. Hans Vollaard (secretaris) · Maxim Allaart ·
 Asel Arykbaeva · Joline Cramer · drs. Bart Funnekotter ·
 Marlou Grobbon · drs. Malou van Hintum · mr. Folkert
 Jansma · Josephine Say · Prof. dr. Nico Schrijver
 Jaarabonnementen
 Een jaarabonnement op Mare loopt van september t/m
 juni. Belangstellenden kunnen Mare thuisgestuurd
 krijgen door €35 over te maken op IBAN
 NL68RAB00103257950 ten name van Universiteit Leiden
 (o.v.v. Mare en SAP-nummer 6200092091) en
 vervolgens een bevestigingsmail met daarin hun adres
 te sturen naar redactie@mare.leidenuniv.nl. Studenten
 betalen €25.
 Ter controle graag in de bevestigingsmail ook het
 studentnummer vermelden.
 Adreswijzigingen
 Alleen schriftelijk met postwikkelt.
 Klachten en opmerkingen over de toezending
 van Mare 071-5277272.
 Mededelingen voor het op donderdag verschijnende
 nummer moeten uiterlijk de voorafgaande donderdag
 16.00 uur in het bezit van de redactie zijn.
 ISSN 0166-3690

Academische
Agenda

Prof. dr. ir. J.-B. Prins zal op vrijdag 12 mei een oratie houden bij benoeming tot hoogleraar bij de faculteit Geneeskunde, met als leeropdracht Proefdierwetenschappen. De titel van de oratie is 'Animal welfare: who cares?'

Prof. dr. F. Kwakkel zal op maandag 15 mei een oratie houden bij benoeming tot bijzonder hoogleraar bij de faculteit Geesteswetenschappen, met als leeropdracht Bijzondere Collecties. De titel van de oratie is 'Het ontketende boek?'

Mw. A. van Duijvenbode hoopt op dinsdag 16 mei om 11.15 uur te promoveren tot doctor in de Archeologie. De titel van het proefschrift is 'Facing Society'. Promotor is Prof. dr. C.L. Hofman.

Mw. M.C. van Haperen hoopt op dinsdag 16 mei om 13.45 uur te promoveren tot doctor in de Archeologie. De titel van het proefschrift is 'In Touch with the Dead'. Promotor is Prof. dr. F.C.W.J. Theuvs.

Mw. S. Lou hoopt op dinsdag 16 mei om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Biomarker Discovery in High Grade Sarcomas by Mass Spectrometry Imaging'. Promotor is Prof. dr. J.V.M.G. Bovee.

Mw. R.M. Bakker hoopt op dinsdag 16 mei om 16.15 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Sexual rehabilitation after treatment for gynaecological cancer'. Promotoren zijn Prof. dr. C.L. Creutzberg en Prof. dr. J.B.M.Z. Timbos.

Mw. B. Soohani hoopt op donderdag 18 mei om 11.15 uur te promoveren tot doctor in de Geesteswetenschappen. De titel van het proefschrift is 'The phonology of Iranian-Balochi dialects: description and analysis'. Promotor is Prof. dr. M. van Oostendorp.

Dhr. R.A. van Dijk hoopt op donderdag 18 mei om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'The Natural History of Human Atherosclerosis; A Histopathological Approach'. Promotor is Prof. dr. J.F. Hamming.

Dhr. F. Welker hoopt op donderdag 18 mei om 16.15 uur te promoveren tot doctor in de Archeologie. De titel van het proefschrift is 'The Palaeoprotoeomic Identification of Pleistocene Hominin Skeletal Remains: Towards a Biological Understanding of the Middle to Upper Palaeolithic Transition'. Promotor is Prof. dr. J.F. Hamming.

Geen commentaar

Cthulhu

DOOR VINCENT BONGERS Er huist iets duisters in de catacomben van het ministerie van Onderwijs in Den Haag. Het moet een soort monster zijn dat alleen gevoed kan worden met nodeloze wetsvoorstellen, die de universitaire medezeggenschap compliceren. Ambtenaren zijn dag en nacht in touw: de honger van het beest lijkt onstilbaar, maar met de nieuwe Wet Versterking Bestuurskracht kan het weer even in toom worden gehouden.

Denk aan Cthulhu. Dat wangedrocht zo groot als een berg, met een angst-aanjagende muil omringd met tentakels als die van een octopus, is ontsproten uit het brein van de Amerikaanse horrorschrijver H. P. Lovecraft (1890-1937). Wie dit monster aanschouwt, wordt krankzinnig, aldus de bijbehorende mythologie. Het wezen is door de mens namelijk niet te bevatten.

Het demissionaire kabinet had kennelijk dezelfde ambitie toen ze de Wet Versterking Bestuurskracht schiep. Die is namelijk ondoorgroendelijk.

De wet is een van de tentakels van het studievoorschot, beter bekend als het leenstelsel. Even terug: minister Bussemaker van Onderwijs schraptte de basisbeurs. Het geld dat dat oplevert, wordt geïnvesteerd in het hoger onderwijs. Om te zorgen dat het geld uit het studievoorschot ook daadwerkelijk naar beter onderwijs gaat, kreeg de medezeggenschap instemmingsrecht op de hoofdlijnen van de universitaire begroting. Het was een hels karwei om dat te regelen. En het is zeer twijfelachtig of de universiteitsraad en faculteitsraden er ook echt iets aan hebben.

'Goh', dacht Bussemaker vervolgens: 'Wat kan ik nog doen om de zaak nog mistiger te maken?' Dat werd: de opleidingscommissies upgraden. Dat worden volgens de nieuwe wet voortaan 'volwaardige medezeggenschapsorganen'. Het gevolg is dat de opleidingscommissie per 1 september instemmingsrecht krijgt op de inrichting van de studie. De commissie moet bijvoorbeeld akkoord gaan met de inhoud van afstudeerrichtingen en op welke wijze het onderwijs wordt geëvalueerd.

Het probleem is echter het gebrek aan belangstelling voor dit soort clubs. Bij universitaire verkiezingen (die volgende week beginnen, zie pagina 6) stemt nog geen twintig procent van de studenten. De verkiezingen voor opleidingscommissies zijn nog slijmer: een opleiding mag al blij zijn als er überhaupt genoeg kandidaten komen opdagen. Uit een recent onderzoek van de Onderwijsinspectie bleek bovendien dat opleidingscommissies lang niet altijd goed functioneren. De commissieleden moeten beter worden opgeleid. Ze zijn helemaal nog niet klaar voor meer invloed.

Het krioelt op de universiteit straks van de groepjes met macht die voortdurend in elkaars vaarwater zitten. 'De verdeling van advies- en instemmingsrechten is buitengewoon ingewikkeld en weinig transparant', schrijft vice-rectormagnificus Hester Bijl in een brief aan de universiteitsraad over de wet. 'Ik zie niet hoe dit leidt tot een versterkte bestuurskracht', schreef zij al eerder terecht in een column op *deingenieur.nl*.

Bijl heeft gelijk. De minister verzwakt de medezeggenschap juist door er een veelkoppig monster van te maken.

Column

De plaag van thuiswonendheid

Dertien maanden in Amerika. En nu, op het moment van schrijven, drie dagen in Nederland.

Het is een cliché om te zeggen dat het vooral opvalt dat er in ons kleine landje helemaal niets veranderd is. Bovendien zou dat niet waar zijn. Op de fiets vanaf mijn ouders naar mijn nieuwe werkplek, het Centrum voor Milieuwetenschappen in Leiden (CML), zie ik dat die bouwput achter het Leids Universitair Medisch Centrum eindelijk weg is. En het CML zelf heeft ook innovatie gepleegd. Er staat tegenwoordig een *fruitbox*. Twee stuks fruit per dag, voor elke medewerker. In de ochtend afgeleverd zodat niemand tijdens de lunch zonder zit. Perfect geregeld en, hoe kan het ook anders, helemaal gratis.

Nog een frappante observatie: ik ben nu de vijfde van mijn vriendengroep die weer bij zijn/haar ouders woont. Natuurlijk, iedereen heeft zo zijn redenen. De een is net terug uit het buitenland. De ander z'n relatie is op de klippen gelopen. Iemand is aan het verhuizen. Maar toch. Vijf. Dat is wel heel veel.

Toen ik net ging studeren was het een race om als eerste het huis uit te zijn. Een goede tien jaar waren ouders er alleen om een vriendinnetje ervan te overtuigen dat het menens was. En nu, als we begin dertig zijn, is een groot deel weer terug bij af.

Terwijl ik de *fruitbox* bestudeerde, maakte ik een opmerking over deze plaag van thuiswonendheid, tegen de meubilairprofessor van het CML – je kent ze wel, dat zijn professors die al lang en breed met pensioen zijn, maar desalniettemin nog elke dag in de gangen van het instituut rondhangen. Zijn oordeel van even helder als hard: 'Ze zijn gewoon lui.'

Ik verduidelijkte dat die 'ze' niet alleen mijn vrienden waren, maar dat ik zelf ook weer bij mijn ouders woonde. Hij mompelde iets over dat ik natuurlijk pas net terug ben, keek mij even wantrouwend aan, en memoreerde

toen: 'Mijn dochter kwam op gegeven moment ook terug uit het buitenland. Ze was in Moskou geweest. Toen kwam ze ook weer bij ons inwonen. Dat heeft wel zeker zeven maanden geduurd!'

Halverwege die laatste zin waren zijn wenkbrauwen verontwaardigd ter hemel gestegen. Ik reageerde niet. Hij besloot dat de boodschap nog niet helemaal duidelijk was, en voegde daar met verheven stem aan toe: 'Het was op een gegeven moment alsof mijn vrouw en ik bij haar inwoonden.'

Ik beaamde de verschrikkelijkheid van die situatie, die natuurlijk in niets op de mijne leek, en snelde weg, met een appeltje in mijn hand, richting mijn nieuwe kantoor.

Ik zou natuurlijk een column lang kunnen klagen over existentiële drama's die mij richting mijn ouders jagen. Concluderen dat angst voor populisme mij bij mijn moeder doet intrekken. Of een tirade houden over hoe weinig je als universitair medewerker betaald krijgt.

Dat laatste is overigens helemaal waar. Ik verdien hier als universitair docent iets meer dan de helft van wat ik als postdoc in Amerika kreeg. Maar vooralsnog kan ik mij een appartementje in Den Haag nog net wel veroorloven. Dus ik moet toegeven dat het CML-meubilair dit goed had ingeschat.

Ik ben gewoon lui. Het is de koelkast die zich op magische wijze vult. Het is de was die in de wasmand verdwijnt en een paar dagen later schoon en gevouwen in mijn kast verschijnt.

En mijn moeder vindt het fantastisch dat ik terug ben. Maar ik ben gewaarschuwd.

BENJAMIN SPRECHER was postdoc in Yale, en begint nu als assistent professor bij het Centrum voor Milieuwetenschappen in Leiden

Epo getest: het werkt niet

Experiment met dopinggebruik onder wielrenners

Onderzoeker Jules Heuberger liet 48 wielrenners de Mont Ventoux oprijden. De helft kreeg doping, de andere helft een placebo. 'Het leek geen effect te hebben.'

DOOR VINCENT BONGERS 'Ik ben een keer de Mont Ventoux opgereden met een oude fiets, waarmee ik niet het juiste verzet kon draaien. En die berg, bekend van de Tour de France, is niet erg vergevingsgezind', vertelt Jules Heuberger (28), onderzoeker bij het Centre for Human Drug Research (CHDR) in Leiden. 'De klim blijft tot het einde heel steil: continu tien à elf procent. Als je in het rood zit, kom je er niet meer uit. Je krijgt nergens lucht en vraagt je voortdurend af: waarom doe ik dit in godsnaam? Maar als je boven komt, dan is het toch vooral heel mooi.'

De Puist van de Provence keert terug in het onderzoek dat Heuberger doet naar erythropoëtine, beter bekend als epo: een lichaamseigen hormoon dat de productie van rode bloedcellen stimuleert. 'Met meer rode bloedcellen, kan je bloed meer zuurstof vervoeren. Dan fiets je harder, is het idee. Maar zo simpel is het nooit.'

In het profpeloton werd het toedienen van epo razend populair. Het middel kwam op de dopinglijst te staan en kreeg haast magische kwaliteiten toegedicht. Knechten die normaal gesproken al snel losten, vlogen ineens de cols op. Althans, dat was het verhaal. 'Er zijn allerlei anekdotes over de werking van epo, maar het ontbrak aan goed wetenschappelijk onderzoek. Daar wilden wij verandering in brengen.'

De Deense wielrenner Bjarne Riis won in 1996 de Tour de France met een flinke lading epo in zijn lijf.

Maandag is Heuberger een van de deelnemers aan de Science Battle in de Leidse Schouwburg. Daar geven vier jonge wetenschappers in tien minuten een presentatie over hun onderzoek, waarna het publiek een winnaar kiest.

'We hebben in onze studie gekeken wat het effect is van epo op goed getrainde wielrenners,' legt Heuberger

uit. 'Dat betekende dat we het middel ook gingen toedienen. We lieten het aantal rode bloedlichaampjes stijgen, maar niet extreem snel en niet hoger dan 52 procent. We zorgden dat het gezondheidsrisico laag bleef.'

Er deden 48 renners mee. De helft kreeg epo, de rest een placebo. 'Naast allerlei labtests lieten we ze een etappe met de Ventoux erin fietsen. Het

gaat uiteindelijk natuurlijk om de prestaties in een wedstrijd.' De resultaten van het onderzoek zijn nog niet gepubliceerd. 'We hebben allerlei tests gedaan die in ons manuscript worden beschreven, maar de resultaten van de race zijn al wel vrijgegeven. Het bleek dat er tussen de twee groepen geen verschil in prestaties was. Epo lijkt in de setting van onze

wedstrijd geen effect te hebben.'

En dat terwijl de meeste mensen denken dat doping werkt. 'Ik probeer te laten zien dat het nog maar de vraag is of dat zo is.'

Heuberger is een echte liefhebber van de sport, zegt hij. 'Vanaf de tour in 1996, gewonnen door de Deen Bjarne Riis, heb ik alles wel gevolgd. Al die jongens stonden stijf van de epo en allerlei andere middelen. Riis had als bijnaam "Mister zestig procent" vanwege het extreem hoge aantal rode bloedcellen in zijn bloed. Dat is gevaarlijk, omdat het bloed dik wordt. Het hart moet harder werken om het rond te pompen, wat de kans op een hartstilstand verhoogt. En het kan ook ten koste gaan van de prestaties, trouwens. Ik keek naar de koers om een spannende wedstrijd te zien. Tien jaar later was dat gevoel nog niet verdwenen. Maar jammer dat het vals spel was.'

'Uit het boek *Mijn gevecht* over oud-wielrenner Thomas Dekker blijkt dat sommige coureurs van de ene shot naar de andere shot doping leefden. Tussendoor werd er ook nog wat gefietst. Dat is spijtig, maar de heroiek valt niet helemaal weg.'

Nog steeds worden coureurs gepakt. Vrijdag nog, vlak voor het begin van de Ronde van Italië werden er twee naar huis gestuurd, vanwege het gebruik van groeihormonen. Heuberger: 'Je hebt nog steeds van die sukkel. Ik heb overigens geen idee hoe schoon het peloton nu is.'

En Heuberger zelf? Heeft hij epo gebruikt? 'Als iemand anders dit experiment had opgezet, dan had ik zeker overwogen om mee te doen.'

Science Battle, Leidse Schouwburg, ma 15 mei, € 12,50- € 21

Feyenoord en filosofie verrijkten elkaar

> Vervolg van de voorpagina

Het is een soort ingebakken kramp van Feyenoorders om alles lelijker te maken dan het is, maar feit is dat het met de club de laatste jaren steeds beter gaat. Terwijl ik me verrijkte met kennis, ging Feyenoord beter voetballen. Dat maakt de hoop op een landstitel ook zoveel groter. Feyenoord is niet meer de subtopper

die voor de winterstop al weet dat het kampioenschap onbereikbaar is, maar een topclub die om de titel strijdt.

Feyenoord en mijn studies zaten elkaar nooit in de weg. Ze verrijkten elkaar. Na een lange week in de boeken was Feyenoord een heerlijke afleiding. En het wegdromen in een boek was een fijne verpozing van de immer op de loer liggende stress om Feyenoorder zijn.

Maar mijn beleving als supporter veranderde wel. Het studeren maakte me autonomer, afstandelijker van massaliteiten. Collectieven en hun identiteiten ging ik meer wantrouwen. Met hun dwingende moraal kunnen massa-fenomenen als natiestaten, politieke partijen, en ja, ook voetbalclubs, aanvoelen als een confectiepak. Dat pak paste me steeds minder. Voetbalclubs zijn, bedacht ik na het lezen van het gelijknamige boek van Benedict Anderson, *Verbeelde gemeenschappen*. Geritualiseerd identiteitsdenken. Waarom daaraan meedoen?

Ik las Hannah Arendt en dacht aan haar toen de gevaarlijke gedachteloosheid tot tellen leidde. Ik stond ertussen toen in februari 2015 in Rome honderden flessen en stenen naar de politie vlogen. Iets later werd ik in een krappe steeg, waar we door de *carabinieri* met duizenden tegelijk in waren gejaagd, op mijn hoofd geslagen door een ME'er.

Het leverde me een hersenschudding op en een gemiste werkgroep.

Kan gebeuren. In dezelfde periode schreef ik mijn bachelor-scriptie over Herbert Marcuse, een kritische Duitse filosoof. Ik las zijn fantastische *One Dimensional Man* en zag in voetbal ineens de verleidingen van het consumptiekapitalisme. Waarom juichte ik als armlastige student voor elf miljonaars? In slaap gesust door de schoonheid van hun spel, zou Marcuse zeggen.

Het was niet dat ik door mijn vorming in Leiden wegdreef van Feyenoord, want altijd bleef ik gaan. Maar soms voelde het alsof ik vervreemd raakte van de massaliteit van Het Legioen, de irrationaliteit van de clubliefde, de dwang van een sociale moraal. En aan de verleidingen van het moderne voetbal, sym-

bool van het laatkapitalisme. Ik kijk het amper meer.

Maar Feyenoord, daar raak ik niet van los. Altijd bleef de hoop. Op succes, een landstitel, een gloriëtocht over de Coolsingel. Die is dit jaar, notabene het jaar dat ik Leiden achter me liet en naar Amsterdam verhuisde, groter dan ooit. Na de nederlaag bij Excelsior afgelopen zondag balanceer ik ergens tussen de hoop dat het lukt en de vrees dat het zondag tegen Heracles definitief mis gaat.

Marcuse werd vaak verweten dat hij zich een autonome positie veroorloofde die hij anderen ontzegde – zij waren immers radartjes in het wiel van het kapitaal. Waarom zou ik me wél kunnen onttrekken aan de irrationaliteit van de massa, eenling in Het Legioen kunnen zijn?

Dat kan natuurlijk niet. Zondagmiddag, na de nederlaag bij Excelsior, ging ik op in de massale teleurstelling. Hoofd gebogen, schouders naar beneden, arm over elkaar heen liepen we met tienduizenden tegelijk De Kuip uit. Zo moet een communist zich gevoeld hebben na de val van de Muur, dacht ik. Reddeloos, omdat alles waarin je geloofde weg lijkt te vallen.

En als we zondag dan wel winnen, ga ik op in de massale vreugde. Met een kampioenschaal gaat elke Verlichtings-pretentie van autonomie overboord. De dag erna zal ik met honderdduizenden op de Coolsingel staan.

Dat is vanzelfsprekend, ik kan niet anders. En zing dan, als onderdeel van een massaal koor: 'Niets is sterker dan dat ene woord. Feyenoord. Mijn Feyenoord.'

MARK LIEVISSIE ADRIAANSE studeerde politicologie en filosofie in Leiden en volgt nu de master journalistiek aan de Universiteit van Amsterdam

Feyenoord-fans worden in Rome aangepakt door de ME, zo ook Mark Lievisse Adriaanse (niet op de foto): 'Het leverde me een hersenschudding op en een gemiste werkgroep.'

Nieuws

Maximum aan master

De master international relations groeide de afgelopen vijf jaar van 50 naar 295 aanmeldingen. 'Zo'n snel groeiende opleiding heeft ook een keerzijde', zegt Mirjam de Baar, vice-decaan van Geesteswetenschappen. Daarom komt er vanaf collegejaar 2018-2019 een maximum van 400 studenten. Verschillende andere masters hanteren al een maximum. Bij Geesteswetenschappen: Asian studies, journalistiek en nieuwe media en de afstudeer richting Europaem van geschiedenis. Capaciteitsbeperkingen moeten elk jaar opnieuw aangevraagd worden bij het college van bestuur. De faculteitsraad, die daarbij adviesrecht heeft, had afgelopen raadsvergadering begrip voor de noodzaak van een capaciteitsbeperking. Over de vormgeving verschillen de meningen wel: een minimaal cijfergemiddelde als toelatingseis zou volgens sommige raadsleden leiden tot de devaluatie van bachelors. Bij een verplicht essay is dan weer niet te checken of iemand dat zelf geschreven heeft.

Collegegeldkrediet

Studenten kunnen om hun collegegeld te betalen een speciale lening aanvragen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO); het zogeheten collegegeldkrediet. Uit een artikel in *Profielen*, het blad van de Hogeschool Rotterdam, blijkt nu dat meer dan driehonderd studenten van deze onderwijsinstelling vanwege een collegegeldschuld hun studie niet konden vervolgen. Ron Bormans, de collegevoorzitter van de Hogeschool Rotterdam, is daar niet blij mee en wil meer studenten binnenboord houden. Hij stelt dan ook voor om het mogelijk te maken dat DUO het collegegeldkrediet direct op de rekening van universiteit of hogeschool stort, zodat studenten het niet al aan iets anders uitgegeven kunnen hebben. Het CDA en D66 zien wel wat in het plan. De SP is ook voorstander en heeft inmiddels Kamervragen gesteld over het voorstel van Bormans.

Fors meer
aanmeldingen

Volgens universiteitskoepel VSNU hebben maar liefst 81.800 aankomende studenten zich voor de deadline van 1 mei aangemeld voor een bachelor. Elf procent meer dan vorig jaar om deze tijd. Er komen vooral meer buitenlandse studenten (18 procent meer), maar ook het aantal Nederlandse aanmeldingen ligt hoger, namelijk acht procent. Dat getal van 81.800 betekent niet dat er ook precies zoveel studenten komen: de echte inschrijfcijfers worden pas in oktober duidelijk. Ook het huidige aantal studenten leidt nu al tot uit de voegen barstende collegezalen en klachten over werkdruk bij de docenten.

Gratis sporten

Het Universitair Sport Centrum organiseert van 15 tot 21 mei de Open Sportweek. Verschillende groepslessen, maar ook PlexFit in de Kaiserstraat, zijn deze week vrij toegankelijk. Ook is er een voorstelling van Aerial Acrobatics, een van de sporten die het USC aanbiedt: manoeuvres in lange zijden doeken, meters boven de grond. Zo'n gratis weekabonnement moet je wel even aanvragen via usc.leiden.nl of bij de receptie: anders kun je niet door de toegangspoortjes.

Cultural Festival

Internationale studentenvereniging ISN organiseert deze zaterdag het jaarlijkse ISN Cultural Festival in Scheltema. Studenten uit allerlei uithoeken van de wereld geven een kijkje in hun land, met hapjes en dans- en taalworkshops. Verder zijn er optredens van Oliver Cried Wolf, Wouter Mol en Tom Vrolijk. Ook zijn er dansdemonstraties van het Carpathian Ensemble en een haka door leden van studentenroeivereniging Njord. Tickets kosten 5 euro en meer informatie staat op culturalfestival.nl.

Nog steeds angst en intimidatie

Bij Sociale Wetenschappen, blijkt uit rapport vertrouwenspersoon

Angst op de werkvloer blijft een probleem bij Sociale Wetenschappen. Dat blijkt uit het rapport van de vertrouwenspersoon van de faculteit.

DOOR ANOUSHKA KLOOSTERMAN In het rapport van vertrouwenspersoon Wahid Shadid staat dat vorig jaar achttien personen hem benaderden met verschillende klachten, waaronder 'psychische intimidaties en angst op de werkvloer'.

Onder het kopje 'specifiek voor ai-o's' staat in het lijstje klachten, naast onderwijsbelasting, publicatiedruk en gebrek aan onderzoekbegeleiding, ook 'intimidatie door leidinggevende en stress'.

Daarnaast heeft 'een niet onbelangrijk deel' van de medewerkers, vier van de achttien, klachten die 'direct of indirect' te maken hebben met het rapport van Shadid over 2015. Daarin kwam naar buiten dat een groot aantal medewerkers naar de vertrouwenspersoon stapte met klachten over psychische intimidatie en angst.

Het rapport is anoniem, dus het is niet duidelijk van welke opleidingen de werknemers komen. Wel is bekend dat het instituut pedagogiek kampte met een ernstig verstoord werkklimaat.

Tegenover *Mare* vertelden werknemers dat zij veel angst ervoeren op de werkvloer, en dat er bij conflict met ontslag werd bedreigd. Het faculteitsbestuur stelde ook een onafhankelijk onderzoek in, waaruit bleek dat 'onveiligheid diepgeworteld is in het werkklimaat' van het instituut.

Eric Fischer werd vervolgens door de faculteit aangesteld als wetenschappelijk directeur om de problematiek aan te pakken.

De vier personen die naar Shadid toestapten, hadden klachten over de wijze hoe er nu met de problematiek om wordt gegaan. 'Deze vier (allen wp-medewerkers) brachten hoofdzakelijk hun onvrede met de wijze waarop het faculteitsbestuur is omgegaan met het aspect "angst op de werkvloer" en de als gevolg daarvan getroffen maatregelen op hun instituut'.

Verderop staat dat sommigen van

de medewerkers die angst naar voren brachten, meenden namens andere collega's te spreken.

Het rapport is voorgelegd aan de instituten, zegt Hanna Swaab, decaan van faculteit Sociale Wetenschappen. 'Het is alleen een aanwijzing dat er ergens dingen spelen. Dan bespreken we het met de wetenschappelijk directeur, met de vraag of deze het kan plaatsen en onderzoeken. Dat is nu ook gebeurd. Het is uiteraard een heel belangrijk punt van aandacht'.

Over pedagogiek zegt ze: 'De nieuwe wetenschappelijk directeur is specifiek aangesteld om met dit probleem aan de slag te gaan. Dus het is niet zo raar dat een aantal mensen zijn die zeggen: het is nog niet helemaal wat het zou moeten zijn.'

'Waarom meebetalen aan schade?'

De universiteitsraad wil van het college van bestuur weten waarom de universiteit een deel van de schade betaalt die is veroorzaakt door een overstroming in de bètacampus.

Op 24 mei vorig jaar knapte een leiding van de sprinklers op de derde verdieping van de nieuwe bètacampus. Vier etages en de kelder kwamen blank te staan. Er ging onderzoeksmateriaal verloren waardoor onder andere promovendi flinke vertraging opliepen.

Uiteindelijk bleek dat de sprinkler-installatie niet in orde was en dat deze in zijn geheel vervangen moest worden. Maar nu blijkt dat de universiteit opdraait voor een deel van de schade.

Maandag stelde de universiteitsraad vragen over deze kostenpost. 'Ik vind het een beetje raar dat de universiteit meebetaalt. Het gaat om 2,5 miljoen euro', zei Maud Pols van studentenpartij ONS Leiden. 'Waarom is dat?'

Tijdens de commissievergadering kwam naar voren dat dit bedrag het resultaat was van onderhandelingen tussen de universiteit en de aannemer, antwoordde haar partijgenoot Sander van Diepen.

'De installateur legt een nieuwe sprinklerinstallatie aan. Dat kost het bedrijf tien miljoen euro. De universiteit betaalt de schade die is ontstaan door het verloren gaan van onderzoek en dat soort zaken. Dat is

het resultaat van onderhandelingen tussen de universiteit, aannemer en onderaannemer. Er is gekozen voor onderhandelingen en niet voor een gang naar de rechter.'

Pols wil echter van het college

horen waarom juist dit resultaat uit de onderhandelingen is gerold. 'Als blijkt dat de overstroming de schuld is van de installateur, waarom ga je dan akkoord met het betalen van een deel van de schade?' **VB**

Nieuwe bachelor is 'waagstuk'

Het instituut Politieke Wetenschap wil in 2018 een nieuwe bachelorspecialisatie starten. Een deel van de politicologen maakt zich zorgen over de plannen.

'Ik heb de afgelopen week wat verontruste geluiden ontvangen van Politieke Wetenschap', zei Charlotte de Roon van personeelspartij Ph-Doc tijdens de universiteitsraadsvergadering maandag.

'Het is de bedoeling dat in 2018 een nieuwe bachelorspecialisatie politics, philosophy and economics (PPE) van start gaat in Leiden. In september 2017 gaat de bachelorspecialisatie international relations and organisations (IRO) beginnen in Den Haag. Die opleiding gaat heel hard. Dat eist heel veel van het personeel. Er is wel wat weerstand tegen weer een nieuwe opleiding. Zeker nu IRO nog niet eens draait.'

'Ik wil graag van het college weten waarom deze opleiding per se in 2018 al moet beginnen. Kan dat niet een jaar later? Dan kan IRO rustig

een eerste cohort draaien.'

'Er zijn zeker zorgen over de plannen', aldus Hans Oversloot, die als universitair docent is verbonden aan het instituut.

'Ik vind het onverstandig, en er zijn anderen die het met mij eens zijn, om dan alweer aan een nieuw waagstuk te beginnen. Het wordt al lastig genoeg om de kwaliteit van IRO te waarborgen. Zeker als je hoort dat er al meer dan duizend aanmeldingen zijn voor die opleiding. Dan ben ik daar niet gerust op. Zeker met het aantal medewerkers dat we hebben. Je kunt dan wel meer staf rekruteren, maar dat kost tijd.'

'Onze opleidingen komen goed uit evaluaties en visitaties', reageert hoogleraar empirische politicologie Rudy Andeweg.

'Maar een goede reputatie is een kostbaar en ook kwetsbaar bezit. Die kun je zo kwijt spelen. Het wordt een enorme uitdaging om die kwaliteit te blijven bieden. Zeker nu blijkt dat IRO veel studenten gaat trekken. Het laatste getal dat

ik heb meegekregen is iets van de 700 tot 800 aanmeldingen. Als we daarnaast nog gedwongen worden om in 2018 nog een variant te starten, dan is dat zeker een grote zorg.'

Personeelsraadslid Bart van der Geest (FNV Overheid) haalde de enorme snelle groei van de Geesteswetenschappenopleiding international studies aan.

Die is toch wel iets te snel gegaan, maar het lijkt er op dat daar geen lering uit is getrokken. Door bijvoorbeeld een maximum aantal studenten in te voeren. Zo voorkom je enorme toename in werkdruk en zo krijgt een studie de kans om geleidelijk te groeien.'

Maria Tiggelaar van studentenpartij LVS wil 'een debacle' zoals bij international studies voorkomen.

'Daar wordt met streams gewerkt omdat de zaal te klein is. Studenten moeten wel op een normale manier college krijgen.'

Het bestuur van het instituut Politieke Wetenschap was bij ter perse gaan van deze *Mare* niet bereikbaar voor commentaar. **VB**

'Statushouders niet voorgetrokken'

De PVV stelde Kamervragen over opleidingsplekken voor vluchtelingen bij het Leids Universitair Medisch Centrum. Volgens de staatssecretaris is er geen sprake van verdringing.

Het LUMC heeft een zogeheten Participatieloket voor 'mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt'. Vorige maand kondigde het aan dat er vier extra plaatsen voor statushouders komen in dit opleidingsprogramma tot bijvoorbeeld verpleegkundige of doktersassistent.

PVV-Kamerlid Karen Gerbrands stelde er Kamervragen over: 'Gaat u een einde maken aan voorrangregelingen voor vluchtelingen?' Staatssecretaris Van Rijn (Volksgezondheid) antwoordde dat er geen sprake is van een numerus fixus. Omdat het om extra opleidingsplekken gaat, is er ook geen sprake van verdringing of voorrang. Het LUMC is inmiddels met drie statushouders in gesprek over opleidingen. Die zouden in September beginnen. **BB**

Huren veel te hoog

Voor particuliere verhuurders in de fout

Studenten betalen te veel huur voor hun kamers, schrijft de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) in een rapport. Van alle Leidse studenten zou bijna 85 procent te veel betalen, gemiddeld 106 euro per persoon per maand.

DOOR SUSAN WICHGERS Het rapport is gebaseerd op gegevens van de website www.checkjekamer.nl, waar studenten hun kamerprijs kunnen controleren aan de hand van een puntensysteem, het woningswaarderingssysteem (WWS) van de Huurcommissie. Hoe meer punten een kamer krijgt, hoe hoger de maximaal toegestane huurprijs is.

LSVb-voorzitter Jarmo Berkhout: 'Verhuurders zijn wettelijk verplicht om zich aan de maximale huurprijs te houden. Die is landelijk bepaald. Het maakt dus niet uit of je aan een gewilde straat woont of niet, in tegenstelling tot wat mensen denken.'

In 2016 hebben 203 Leidse studenten hun huurprijs gecontroleerd op de website, van wie 172 een te hoge huur betaalden volgens het puntensysteem. Bij particuliere verhuurders zijn studenten gemiddeld het slechtst af.

Voor Ardin van Mourik, directeur van kenniscentrum studentenhuizing Kences, is dat een bekend

probleem. 'Er is een gebrek aan controle op particuliere verhuurders. Niemand komt erachter als zij teveel huur vragen, tenzij een student daarvan melding maakt bij de Huurcommissie. Studentenwoningcorporaties worden door de raad van commissarissen en het ministerie in de gaten gehouden.'

De huurprijzen bij studentenhuizing DUWO liggen vaak zelfs onder de maximumgrens, volgens beleidsmedewerker Frans van der Zon.

'Als we een nieuwe woning bouwen, tellen we met een plattegrond de punten volgens het WWS om de maximale huurprijs te bepalen. Meestal vragen we een lager bedrag. Het kan wel eens voorkomen dat we er per ongeluk boven zitten, na een verbouwing bijvoorbeeld. DUWO-huurders die vermoeden dat ze teveel betalen, kunnen dat bij ons aangeven. Als na controle blijkt dat de huurprijs inderdaad te hoog is, passen we die natuurlijk aan.'

LSVb-voorzitter Berkhout denkt dat het huurprijzenprobleem vooral ontstaat door het gebrek aan consequenties.

'De prikkel ontbreekt voor verhuurders om zich aan de regels te houden, omdat er geen boetes op staan,' stelt de voorzitter. Volgens Van Mourik ligt er al een wetsvoorstel voor zo'n boetesysteem: 'Als een verhuurder dan vaker gedaagd wordt

bij de Huurcommissie, moet hij een bedrag betalen. Dat lijkt me een grote verbetering.'

In Leiden zijn er wel maatregelen tegen te hoge huurprijzen, maar alleen voor zogenoemde doorverhuurbureaus, de bemiddelaars tussen huiseigenaren en huurders. Zulke bureaus maken zich vaak schuldig aan te hoge huurprijzen, volgens fractievoorzitter Mart Keuning van ChristenUnie Leiden.

'Om kamers te mogen verhuren moeten doorverhuurbureaus aan bepaalde voorwaarden voldoen: geen huurprijs boven de maximumgrens, een deugdelijke administratie voeren en geen vage kosten zoals sleutelgeld. Voldoen ze daar niet aan, dan trekken we de vergunning in. Als ze dan toch kamers verhuren, moeten ze een flinke geldsom betalen. Consequenties zijn er dus wel. De gemeente moet ze alleen nog beter gaan handhaven.'

Raadslid Keuning heeft in de gemeenteraadsvergadering van 9 mei actuele vragen gesteld over de handhaving van hoge huurprijzen voor studenten.

De LSVb gaat komende week langs verschillende studentensteden om actie te voeren, in de hoop dat studenten vaker naar de Huurcommissie zullen stappen als ze teveel betalen.

'We willen dat studenten weten wat hun rechten zijn,' aldus Berkhout.

Leiden krijgt miljoenen

Veel Leidse onderzoekers hadden een goede week: diverse subsidies kwamen hun kant op.

Leidse onderzoekers draaien mee in drie van de zes teams die deze week een zogeheten Zwaartekracht-subsidie van het ministerie van Onderwijs kregen. Elk team krijgt maar liefst 18,8 miljoen euro om te besteden aan onderzoek, maar moet daar wel tien jaar meedoen. De vorige toekenningen waren in 2013.

De groepen van natuurkundige Dirk Bouwmeester en wiskundige Ronald Cramer draaien mee in een project dat toepassingen moet gaan vinden voor de nu snel opkomende quantum-computers, krachtig rekentuig dat gebruik maakt van de bijzondere natuurkundige eigenschappen van zeer kleine deeltjes.

Stamcelonderzoeker Christine Mummery is hoofdaanvrager van een project waarin ook migraine-hoogleraar Michel Ferrari in meedraait. De onderzoekers willen uit stamcellen van patiënten ziekte-specifieke miniatuurorgaanjes opkweken, die op een microchip staan. Daarmee kunnen ze hopelijk razendsnel ziektes onderzoeken of potentiële nieuwe geneesmiddelen testen.

Classica Ineke Sluiter leidt het derde project – het eerste alfa-onder-

zoek dat een Zwaartekracht-subsidie krijgt. Ook historicus Luuk de Ligt en archeoloog Miguel Versluys draaien mee. Dit team gaat onderzoeken hoe innovatie tot stand kwam bij de oude Grieken en Romeinen.

Exoplaneten-onderzoeker Ignas Snellen van de Leidse Sterrewacht krijgt driehonderdduizend euro om een zeer nauwkeurige spectrograaf te bouwen – een apparaat dat de verschillende frequenties van licht meet. Een klein gedeelte van het licht dat van exoplaneten afkomt, bevat informatie over de atmosfeer van die planeet. Als je weet hoe die atmosferen eruit zien, weet je meer over hoe planeten ontstaan en zich ontwikkelen, en in theorie zou je zelfs een zuurstofhoudende atmosfeer kunnen vinden – een aanwijzing voor leven.

Nog meer geld: de Rubiconsubsidies zijn bedoeld voor jonge onderzoekers die een tijdje naar het buitenland willen. Daarvan gingen er vier naar Leidenaren, die allemaal naar de VS vertrekken. Psychologe Evin Aktar gaat naar Penn State, immunologe Joanna Pawlak naar Yale. Margot Pont van het LUMC zet haar kankeronderzoek voort aan het Fred Hutchinson Cancer Research Center in Seattle en moleculair bioloog Changsheng Wu gaat naar Rockefeller University. **BB**

Engels in de raad

Geesteswetenschappen treft voorzieningen voor internationale faculteitsraadsleden. 'Zijn we een Nederlandse of een internationale universiteit?' vroeg Waldemar Wolters van de International Student Party tijdens de raadsvergadering.

ISP ijvert al enige tijd voor Engels. De bestuursraad van de Universiteit Leiden is Nederlands: in de vergaderingen van de universiteitsraad en de verschillende faculteitsraden wordt dan ook Nederlands gesproken.

Als het aan ISP ligt, zou er na de komende universitaire verkiezingen (zie pagina 6) echter een internationale student in de raad van Geesteswetenschappen kunnen zitten. Het faculteitsbestuur stelde daarom eind april een memo op: het internationale karakter van de universiteit, het belang van Engels als wetenschappelijke voertaal en het groeiende aandeel internationale studenten, die bovendien maar kort in Nederland verblijven, pleiten voor Engels. 'Die mensen kiezen er voor om ergens als internationale student te studeren,' vindt Daniël Amesz van BeP.

Aan de andere kant is er dus het

universitaire taalbeleid én zijn documenten van het ministerie van Onderwijs en de VSNU ook in het Nederlands. Bovendien dient een Nederlandse universiteit, en zeker een geesteswetenschappenfaculteit, 'ook hoeder van de Nederlandse taal te zijn,' volgens de memo. Dan is er nog de vrees dat de kwaliteit van discussies en documenten in het geding komt door onvolledige beheersing van het bestuurlijk Engels, of dat Nederlandse raadsleden afgeschrikt worden als er in Engels vergaderd moet worden, aldus BeP en CSL.

'Ik stel voor dat we het universitaire beleid volgen, mét voorzieningen voor internationale studenten,' besluit decaan Mark Rutgers. In de memo wordt onder meer voorgesteld om indien mogelijk Engelstalige samenvattingen aan documenten toe te voegen en bij uitzondering soms toch in het Engels te vergaderen. Mathijs Kuppen van ISP draagt nog een oplossing aan: 'Misschien kan er hulp ingeschakeld worden, bijvoorbeeld door een tolk.' 'Ik ga geen pauzes inlassen voor een tolk,' zegt de decaan echter stellig. 'Dan zijn we straks zes uur aan het vergaderen.' **MWV**

4.6: Met het oog op de datum van ingang van deze overeenkomst heeft de eerste betaalperiode betrekking op de maand, het over deze eerste periode verschuldigde bedrag bedraagt in totaal € Huurder zal dit bedrag voldoen voor of op .. - .. - 20..

specificatie servicekosten/voorschot energiekosten

5.1: Energiekosten: zie algemene voorwaarden

5.2: Servicekosten CONTRACT € 75 - ... Body € 300 zie bijl. Bep

Domicilie

6: Huurder kiest voor alles wat de uitvoering van deze overeenkomst betreft vanaf het ingaan van de huur domicilie in het gehuurde. Indien huurder zijn domicilie uit het gehuurde wenst te verplaatsen, dient hij verhuurder per aangetekende brief van zijn nieuwe domicilie in kennis te stellen. Bij gebreke waarvan zijn domiciliekeuze in het gehuurde gehandhaafd blijft.

Beheerder

7: n.v.t.

Gentlemens overeenkomst: ER WORDT GEEN GEBRUIK GEMAAKT VAN DE HUURCOMMISSIE.

Zo moet het dus niet: een Leidse huisjesmelker probeert de huurcommissie buitenspel te zetten.

Wie betaalt de leegstand bij LUC?

Volgens de universiteitsraad draaien studenten op voor leegstandskosten bij het universiteitscollege. De universiteit bestrijdt die lezing.

'De afdeling Studenten en Onderwijszaken (SOZ) heeft een negatief resultaat van meer dan een half miljoen in 2016,' zei Sander van Diepen van studentenpartij ONS Leiden tijdens de universiteitsraad maandag waar de universitaire financiën aan de orde kwamen. SOZ heeft onder meer een *housing office*, dat huisvesting regelt. 'Dat verlies komt voornamelijk doordat er leegstand is in het gebouw van het Leiden University College aan

het Anna van Buerenplein in Den Haag.'

En volgens een aantal raadsleden heeft de universiteit de huurcontracten bij het LUC aangepast om zo het tekort aan te zuiveren. 'Vanwege structurele leegstand in de zomer is besloten de contracten te verlengen tot eind augustus,' aldus Maria Tiggelaar van studentenpartij LVS. 'Dan zijn studenten vaak al weg en toch betalen ze door. Het huurcontract liep eerst tot juli.'

Alderik Oosthoek van ONS Leiden: 'Ik zou zelfs het woord schotterig willen gebruiken als je studenten laat betalen voor een tekort.'

Volgens Jeroen 't Hart, de direc-

teur SOZ, is daar geen enkele sprake van. 'Er zijn zeker kosten door leegstand. Het gaat dan om enkele tonnen en zeker niet om een half miljoen. Er is niet alleen leegstand in het Anna van Buerenplein waar de LUC-studenten wonen, maar bijvoorbeeld ook in de Klok aan het Enthovenplein.'

Volgens 't Hart is er niets veranderd aan de huurcontracten voor LUC-studenten. 'Zij sluiten een huurcontract van een jaar. Dat is niet anders dan bij andere studenten die huren. Het is de bedoeling dat studenten twee jaar verplicht in het Anna van Buerenplein wonen. In eerste instantie waren er dan ook

huurcontracten van twee jaar. Maar omdat er studenten waren die eerder wilden vertrekken, is de contractduur teruggebracht naar een jaar. De contractduur is dus zeker niet verlengd.'

En ook als een LUC-student toch eerder weg wil, dan zijn er mogelijkheden, legt 't Hart uit.

'Bij persoonlijke omstandigheden kan een contract worden ontbonden. Mocht hier geen sprake van zijn maar een student wil bijvoorbeeld per 1 mei weg, dan proberen we dat op te lossen, bijvoorbeeld door de kamer voor een paar maanden te verhuren aan een *exchange student* die vakken volgt

bij het LUC. Maar dat lukt niet altijd, en dan loopt het contract nog door. Iemand anders vinden voor een leegstaande kamer bij het LUC is wat gecompliceerder dan bij andere panden. Vanwege het residentiële concept zijn deze kamers alleen beschikbaar voor studenten van het college.'

De universiteitsraad wil graag dat leegstaande kamers aangeboden worden aan studenten die niet studeren aan het LUC. 'Het is goed om die "LUC-bubble" te doorbreken,' vond Maud Pols van ONS Leiden. 'Dan stappen de college-studenten ook nog eens uit die ivoren toren.' **VB**

Achtergrond

Volgende week zijn de verkiezingen voor de universiteitsraad. Hoe kijken landelijke en lokale politici terug op hun tijd als studentaardslid? 'Ik had meer trammelant kunnen maken.'

DOOR MARLEEN VAN WESEL 'Als ik ergens ben, wil ik invloed hebben,' zegt Roelof van Laar (35). 'Op de middelbare school zat ik bij de schoolkrantredactie en was ik jongerenvertegenwoordiger voor de Nationale Jeugdraad. Voor ik ging studeren was ik al lid van de Partij van de Arbeid.' Toen hij tussen 2000 en 2010 de bachelor politicologie volgde in Leiden was dat niet anders: hij zat in de faculteitsraad van Sociale Wetenschappen en daarna in de universiteitsraad. Tot de afgelopen landelijke verkiezingen

goed onderwijs en onderzoek. In de samenleving spelen meer factoren een rol.' Sinds 2012 kwam hij achtereenvolgens in de faculteits- en de universiteitsraad. Ook werkt hij voor D66: op het landelijke bureau en als bestuurslid bij de Leidse afdeling. 'Tot nu toe achter de schermen dus, maar met mijn ervaring in de universiteitsraad wil ik me volgend jaar verkiesbaar stellen als gemeenteraadslid.'

'Dit is veel hectischer,' zegt Dick de Vos (58) over zijn huidige functie als fractievoorzitter van de Leidse afdeling van de Partij voor de Dieren. Hij studeerde eind jaren zeventig Nederlands en was faculteitsraadslid bij Letteren. 'Ik had niet echt ideeën om de faculteit te veranderen. Het was meer een plichtsgevoel: als niemand wil, moet ik het maar doen.' Zijn politieke carrière begon pas véél later:

Geesteswetenschappen en later in de universiteitsraad.

'Je wordt overstelpt met informatie,' zegt Newsome. 'Net als in de gemeenteraad. In plaats van gek te worden van de moeilijke woorden en de vele pagina's, leerde ik mijn netwerk in te schakelen. Er is altijd wel iemand die de dossiers en de gevoeligheden bij een onderwerp kent.'

'Ik ontdekte in de UR dat het bestuur niet van verrassingen houdt,' zegt Van Diepen. 'We stuurden bijvoorbeeld een open brief naar *Mare* over de invoering van het bsa in het tweede jaar. Een jaar later ging er een streep door de plannen, maar misschien was het soepeler verlopen als we het college niet zo hadden overvallen. Van Kamerleden hoor ik het ook: als je mensen voorbereidt, voorkom je dat ze hun hakken in het zand zetten.'

PvdA-woordvoerder. Laatst blikt hij met andere UR-leden terug. 'Wat er speelt in de academische gemeenschap, is niet per se wat er in de raad op tafel ligt, of in de krant staat. Zo'n raad mag wel wat agendabepalender zijn. Daarmee maak je het politieker.'

Krol beaamt dat de universitaire medezeggenschap minder politiek is. 'De universiteitsraad komt sneller tot een breed gedragen standpunt. In de gemeenteraad heeft elke partij haar eigen kleur. De laatste jaren merk ik overigens dat de universitaire medezeggenschap politieker wordt.'

'Als je je actief opstelt, kun je als studentaardslid zeker je agenda bepalen,' vindt Van de Gevel. 'We kaarten dingen aan: de Asian Library bijvoorbeeld. Op een verenigingsborrel hoorden we dat studenten daar werden weggestuurd. Dat konden we meteen meenemen naar de UR,' zegt

Van Diepen. 'En ook als je de agenda volgt, kun je daar slim mee omgaan.'

Van Laars belangrijkste les bracht hem uiteindelijk naar de Tweede Kamer: 'Na een jaar in de universiteitsraad, werd ik op de tweede plaats van de kandidatenlijst voor het volgende jaar gezet. Terwijl ik fractievoorzitter was! Ik heb me boos teruggetrokken. Een week later had ik spijt en nam ik me voor om me nooit meer terug te trekken om zoiets.'

Voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2013 stond hij aanvankelijk ook te laag op de PvdA-lijst. 'Niet veel later kwam ik als vervanger alsnog in de Kamer.' In 2017 zat dat er vanaf de 45e plek niet in. Nu is hij ondernemer. 'Als ik ergens ben, wil ik nog steeds invloed hebben, maar 35 jaar is te vroeg om een mastodont te worden. Ik zie wel wanneer er weer een kans komt.'

Vlieguren maken

Welke lessen leerden politici in de universitaire medezeggenschap?

Personages uit de serie *House of Cards*.

was hij Tweede Kamerlid voor de PvdA.

Hij is lang niet de enige politicus die zijn sporen in de universitaire medezeggenschap verdiende. 'Medezeggenschap is echt wat anders, maar in de manier van werken vind je veel overeenkomsten,' zegt Pieter Krol (26), momenteel voorzitter van de Leidse universiteitsraad én duoraadslid van de lokale ChristenUnie-afdeling. 'Je bent sowieso volksvertegenwoordiger,' vindt Fleur van de Gevel (24), duoraadslid van de VVD Leiden en tijdens haar bachelor bestuurskunde faculteitsraadslid voor de Campus Den Haag (tegenwoordig Governance and Global Affairs): 'Of dat nu van studenten is, of mensen in een stad.'

De politiek in het klein, dus? 'Niet eens in het klein,' vindt Sander van Diepen (28), masterstudent geschiedenis in Leiden, Europees recht aan de UvA. 'De universitaire begroting is, met meer dan 500 miljoen, groter dan die van de gemeente Leiden. De politieke tegenstellingen zijn wel kleiner: we zitten er allemaal voor

'Toen de Partij voor de Dieren was opgericht vond ik het niet zo gek wat die dames in de Tweede Kamer te vertellen hadden. Ik ging altijd de barricaden op tegen onrecht, tot aan demonstraties tegen stierenvechten in Spanje. Maar met de PvdD werd ik pas voor het eerst lid van een partij. Met een opgezette muskusrat, omdat we vonden dat de vangstmethode anders moest, ging ik in 2008 debatten af voor het hoogheemraadschap. Niemand interesseert zich daarvoor, dus als media er iets over schreven, plaatsten ze al snel een foto van mij en mijn muskusrat.'

Ook de jongere garde is niet per se bewust bezig met het uitstippelen van een route naar de Tweede Kamer. 'Misschien ooit,' zegt Krol. 'Maar ik wil eerst met mijn poten in de modder staan.'

'Mijn ambitie ligt bij de gemeenteraadsverkiezingen van volgend jaar,' zegt Marc Newsome (28), sinds januari duoraadslid voor de Leidse PvdA. In 2011 begon hij er als secretaris. In datzelfde jaar kwam hij als geschiedenisstudent in de faculteitsraad van

'Het zijn allemaal vlieguren,' zegt Van de Gevel. 'Ik had om veel meer zaken trammelant kunnen maken, maar wat ik echt geleerd heb in de faculteitsraad: *pick your battles*. Anders verliest je boodschap aan kracht. En timing is ook belangrijk.'

'Als een stuk ter instemming op tafel ligt, is het haast al gebeurd,' verduidelijkt De Vos. 'De invloed die je daarvoor uitoefent, is veel belangrijker.' Dat paste hij in de gemeenteraad toe, toen er een nota dierenwelzijn moest komen. 'Ik nam de ambtenaren mee naar een congres en voorzag hen van zoveel mogelijk informatie.'

'Politieke sensitiviteit,' noemt ook Krol als belangrijkste les. 'Ik zag in de UR hoe het besluitvormingsproces zich ontwikkelde, wat daarvan vervolgens in *Mare* en soms ook in NRC terecht kwam, én de publieke opinie die daarop volgde,' zegt Geert van der Varst (37). Hij ging in 1998 politicologie studeren en was later drie jaar UR-voorzitter. 'Dat fascineerde me. Hoe zorg je ervoor dat jouw boodschap op de juiste manier ergens terecht komt?' Tegenwoordig is hij

Stemmen!

De universitaire verkiezingen duren van 15 mei, 9.00 uur, tot 19 mei, 16.00 uur. Studenten en medewerkers ontvangen komende maandag een e-mail met een link om te stemmen.

Voor de universiteitsraad kunnen studenten dit jaar kiezen uit de Christelijke Studentenfractie Leiden (CSL), de Lijst Vooruitstrevende Studenten (LVS) en ONS Leiden, net als voor de faculteitsraden van Rechtsgeleerdheid, Sociale Wetenschappen en Wiskunde en Natuurwetenschappen. ONS ontstond vorig jaar door een samenvoeging van de SGL en een deel van de leden van BeP. Die laatste partij was afgelopen jaar nog wel in de raden van Geesteswetenschappen en Sociale Wetenschappen vertegenwoordigd. Voor komend jaar trekt BeP zich terug uit de universitaire medezeggenschap. De huidige raadsleden studeren komend jaar niet meer aan hun faculteiten. Bovendien geeft de partij aan dat een van de belangrijkste pijlers, duurzaam-

heid, tegenwoordig bij andere partijen ook hoog op de agenda staat. Bij Geesteswetenschappen doet naast CSL, LVS en ONS nog een vierde partij mee: de International Student Party.

De faculteiten Archeologie en Governance en Global Affairs hanteren geen partijen-, maar een personenstelsel. Het stembureau van het Leids Universitair Medisch Centrum kon geen informatie geven, omdat 'het niet zeker is of de decaan wel wil dat er in *Mare* komt te staan of de faculteit een personen- of partijenstelsel hanteert'.

En dan zijn er nog de personeelsgeledingen van de verschillende raden: daarvoor wordt om het jaar gestemd. Die van de universiteitsraad is in even jaren aan de beurt. Voor de personeelsgeleding van de faculteitsraden kan dit jaar wel gestemd worden. Alhoewel: in elk geval bij Geesteswetenschappen en Sociale Wetenschappen zijn er evenveel kandidaten aangemeld als er zetels te verdelen zijn.

Ruimte-PAK

In het licht dat telescopen opvangen, zit informatie verstopt. Chemici kunnen aan de hand van het spectrum – de verschillende golflengtes – van dat licht iets zeggen over de scheikundige samenstelling van datgene dat het licht heeft uitgezonden, of waar het licht doorheen is gegaan. Zodoende weten we dat er in de ruimte allerlei soorten polycyclische aromatische koolwaterstoffen, PAK's, te vinden zijn.

Triphenyleen is een PAK, met een prachtige structuurformule ook nog. Sterrenkunde-promovendus Vincent Kofman deed in het lab experimenten met het goedje: als je het nou koud maakt, en op andere manieren behandelt alsof het in de ruimte is, hoe ziet het bijbehorende spectrum er dan uit? In *Molecular Astrophysics* laat hij het, samen met internationale collega's, zien. Het gevonden spectrum zou moeten helpen om nog mysterieuze spectra uit het ruimtelicht te verklaren.

MRI

Er staan steeds meer, en steeds krachtigere MRI-apparaten in de wereld. Met behulp van een supersterk magneetveld maken die het mogelijk om in mensen te kijken zonder ze open te snijden, en daar hebben zowel de geneeskunde als het wetenschappelijk onderzoek veel baat bij.

Helemaal onschuldig is het niet, zo'n apparaat: sommige mensen zien lichtflitsjes, of worden duizelig, als ze door het magneetveld bewegen. Dat doe je niet alleen als je erin ligt, maar ook als je te dicht in de buurt van het apparaat komt. Dat zijn acute effecten, die weer weggaan als je wat verder weg gaat staan. Van effecten op de langere termijn is zo goed als niks bekend.

In *Environmental Research* staat echter een artikel van Utrechtse toxicologen, waaraan Kristel Schaap van het Leids Universitair Medisch Centrum ook meewerkte. Zij ondervroegen een groep van 490 technici van de Nederlandse Vereniging Medische Beeldvorming en Radiotherapie over hun leven. Zestien procent van hen had het afgelopen jaar een ongeluk of een bijna-ongeluk gehad op reis van of naar het werk, zo bleek. De groep die veel in dezelfde ruimte verkeert als de scanner, lijkt een hoger risico op verkeersongelukken te hebben.

De auteurs benadrukken dat de vondst eerst nog in andere studies bevestigd moet worden voordat er echt een risico is vastgesteld.

Cholesterolmuis

Bij aderverkalking slippen je aderen dicht met vet. De mate waarin dat gebeurt, hangt af van je cholesterolhuishouding: je hebt goed cholesterol (HDL) dat het opruimt, en slecht cholesterol (LDL) dat het afzet. In *Nature Communications* laat een internationaal team van onderzoekers, onder wie Mariëtte Boon en Jimmy Bèrbée van het Leids Universitair Medisch Centrum, een truc zien die de cholesterolhuishouding gunstig kan beïnvloeden.

Behalve het witte vet in je aderen en de witte vetcellen op gênante plekken, bestaan er ook bruine en beige vetcellen. Die helpen om je warm te stoken: als je het koud hebt, val je af dankzij dit vet. De onderzoekers slingerden de bruine vetcellen van een speciale, in Leiden ontwikkelde cholesterolmuis aan. Dat zorgde er vervolgens voor dat er meer en actiever HDL-cholesterol kwam.

Het werkt ook in mensen, lijkt het: de onderzoekers zetten wat proefpersonen in de kou, en bij een gedeelte ging de HDL-cholesterol beter werken. Bij welk gedeelte? De dunne mensen, bij vetzuchtige proefpersonen werkt het niet. Toch hopen de onderzoekers dat het stimuleren van bruin vet mensen kan beschermen tegen hart- en vaatziekten.

Scène uit de film *La La Land* (2016). 'Als twee mensen tegelijkertijd hetzelfde doen, vinden ze elkaar aardiger.'

Psychologie van de dansvloer

Swingen is sociale lijm, want iedereen kan een beat volgen

Dansen vergroot saamhorigheid, aldus de Oxfordse onderzoeker Bronwyn Tarr die woensdag een lezing gaf in Leiden. *Mare* belde vooraf met haar. 'Wij leven in veel grotere groepen dan apen, daar valt niet tegenop te vlooiën.'

DOOR BART BRAUN 'Hier in Oxford, bij u in Leiden, in de Kalahari-woestijn en op alle andere plekken van de wereld maken mensen muziek, zingen ze, en dansen ze. Veel mensen vinden dat niet eens opmerkelijk, maar dat is het wel. Iemand moet het eerste instrument gemaakt hebben, iemand zong het allereerste lied, en we denken dat dat honderdduizend jaar of nog langer geleden al moet zijn gebeurd.

'Als evolutionair psychologen denken wij dat iets dat zo wijd verspreid is, ook ergens goed voor moet zijn. Daar bestaan verschillende ideeën over: dans kan belangrijk zijn voor het kiezen van partners. Er is ook een idee dat het een rol speelt in de verdediging; denk bijvoorbeeld aan de Haka van de Maori's. Onze groep richt zich op het idee dat dans belangrijk is voor sociale verbinding.

'Als u en ik iets tegelijkertijd doen - zelfs zoiets simpels als met onze vingers tikken - vindt u mij aardiger, en denkt u dat ik meer op u lijkt. Dat is goed te doen met zijn tweeën, maar met een grote groep wordt het lastiger. Het is lastiger om iedereen te zien, en alle informatie te verwerken. Muziek zorgt voor een kader, het maakt het makkelijker om allemaal synchronoos te bewegen.

'Sociale dieren hebben relatief grote hersens en vooral een grote neocortex, het gedeelte dat betrokken is bij sociale en emotionele processen. Het lijkt erop

dat dieren die in grotere groepen leven, ook een grotere neocortex hebben, en dan vooral de groepen die ook complexere relaties hebben. Bij sociale insecten zijn alle dieren familie van elkaar, en de naakte molratten waarop ik afstudeerde zijn zo ingeteeld dat eigenlijk hetzelfde geldt. Opkomen voor je familie en je partners is vanuit evolutionair oogpunt logisch, maar veel sociale dieren kennen ook relaties die niet om familiebanden of seks draaien: vriendschappen.

'Vrienden maken kost echter tijd. Chimpansees besteden soms uren per dag aan het vlooiën van elkaar. Dat gaat niet alleen om parasieten verwijderen: ze hebben er plezier in. Hun brein maakt het plezierstofje endorfine aan, en daardoor krijgen ze meer zin om het nog eens te doen. Ze krijgen ook een beter gevoel bij die individuele chimp. Mensen leven echter in veel grotere groepen dan chimps, en daar valt niet meer tegenop te vlooiën. Dus gebruiken wij andere mechanismen om vriendschappen te maken en te versterken: taal, religie, en muziek.

'Ja, er zijn andere sociale dieren die in grotere groepen leven dan chimpansees. Ik kom uit Namibië, en ik zou niets geweldiger vinden dan onderzoek doen naar muzikale en dansende olifanten. Maar dat olifanten niet dansen, betekent natuurlijk niet dat het voor mensen onbelangrijk is. Niet ieder blaadje aan de boom des levens hoeft dezelfde gereedschapskist te hebben om vriendschappen te sluiten.

'Onze groep in Oxford onderzoekt wat de rol van dans in *bonding* precies is. Hoe verbindt het precies mensen met elkaar? Hoe belangrijk is de muziek? Dat is nog best lastig te onderzoeken,

want mensen synchroniseren heel snel met elkaar, zelfs baby's doen het. Als je die synchronisatie wil onderzoeken, moet je juist voorkomen dat ze dat doen. Je kan wel zeggen dat ze uit de maat moeten dansen, maar dat is heel moeilijk. Wij gebruikten dus een *silent disco*, waarbij mensen verschillende

Proefpersonen dansen in een *Silent Disco*, of met een VR-bril op'

liedjes te horen krijgen via hun koptelefoon, om te zorgen dat ze niet in dezelfde maat bewegen. Samen met onderzoekers in Barcelona hebben we ook experimenten gedaan in een *virtual reality*. Geweldig interessant, omdat je al die verwarrende variabelen kunt uitschakelen die ontstaan doordat je met mensen werkt. Een naakte molrat hoeft je niet te foppen, maar mensen raden wat je wil onderzoeken en gaan daaraan meewerken of juist niet. Daar moet je dus je experiment omheen ontwerpen.

'In de VR-experimenten doen we dat nog steeds een beetje: vooraf zeggen we dat we de effecten van licht willen meten. De deelnemers gaan één voor één de virtuele ruimte in, en moeten daar dansen met een ander. Dat die andere mensen in de ruimte geen mensen zijn, maar door de onderzoekers bestuurd worden, weten ze niet. Alle avatars zijn hetzelfde, dus je krijgt ook geen verstoringen doordat de ene danspartner bijvoorbeeld aantrekkelijker is dan de ander.

'De andere avatars dansen of

hetzelfde als jij, of juist met een vertraging. Uit de vragenlijsten blijkt dat de synchronie het verschil maakt: wie hetzelfde danst als jij, vind je aardiger. Het maakt niet eens uit of je gelooft dat die ander een mens is: onze hersenen worden graag gefopt op dit punt. Je ziet dezelfde psychologische effecten.

'Als je danst, ben je je aan het verbinden. We stelden ook vast dat het je pijngrens verhoogt: proefpersonen die synchronoos dansen, zeggen minder snel dat een opgeblazen bloeddrukmeter pijn doet.

'Dat doen we niet zozeer omdat we pijn willen bestrijden, maar omdat die pijngrens een benadering is van die endorfines die bij chimps een rol spelen bij het sluiten van vriendschappen. Werkt het bij ons ook zo, of zijn het twee parallelle processen? Dat weten we nog steeds niet zeker, maar we meten in elk geval zowel een psychologisch als een lichamelijk effect.

'Pijnbestrijding was dus niet ons hoofddoel, maar het goede nieuws is: je hoeft niet heel intensief te bewegen. Het effect van synchronisatie treedt op onafhankelijk van de hevigheid van de inspanning. Danstherapeuten waren heel blij met die ontdekking, en we hopen dat je hier goede resultaten mee kan bereiken.

'Veel mensen zeggen dat ze niet muzikaal zijn, en dat ze niet kunnen dansen. Dat is gewoon niet waar. Iedereen kan een beat volgen. Dansen is deel van wat ons menselijk maakt: wij mensen hebben een *love affair* met muziek.

'Het brengt ons samen, en ik vind dat een opbeurend gegeven: we zijn niet alleen losse individuen, maar een groep. We zouden daar meer aan moeten toegeven, en vaker moeten dansen.'

De Universiteitsraad geeft als centraal medezeggenschapsorgaan van de universiteit een stem aan het personeel en de studenten van de Universiteit Leiden. De Raad ontwikkelt nieuwe ideeën, adviseert het College van Bestuur in beginsel op alle beleidsterreinen (onder meer onderwijs, onderzoek, personeelsbeleid, arbeidsomstandigheden, financiën, universitaire strategie) en oefent bovendien ten aanzien van een aantal besluiten een instemmingsrecht uit.

De universiteitsraad heeft een voorzitter die geen lid is van de raad en onafhankelijk staat ten opzichte van de verschillende geledingen en het College van Bestuur. Wegens het verlopen van de termijn van de huidige voorzitter nodigt de Universiteitsraad u uit te solliciteren naar de functie van:

VOorzitter van de Universiteitsraad (0,6 fte)

voor de periode van 1 september 2017 tot en met 31 augustus 2018 met mogelijkheid tot herverkiezing.

De voorzitter wordt gekozen voor de periode van één jaar; herverkiezing, steeds voor de termijn van één jaar, is mogelijk. De voorzitter van de Universiteitsraad heeft onder meer tot taak:

- het voorbereiden, bijeenroepen en leiden van de raadsvergaderingen en de overlegvergaderingen met het College van Bestuur;
- het leiden van de werkzaamheden van de Raad;
- het coördineren van de werkzaamheden van de commissies van de Raad;
- het onderhouden van contacten met onder anderen het College van Bestuur en diens medewerkers en, in voorkomende gevallen, met de Raad van Toezicht, het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, collega-voorzitters in den lande en met name (de leden van) de faculteitsraden;
- het inhoudelijk opzetten en organiseren van de scholing en training van leden van de Universiteitsraad;
- het onder de aandacht brengen van de universitaire medezeggenschap;
- het bijhouden van sociale media met betrekking tot medezeggenschap;
- het organiseren van relevante werkbezoeken;
- het stimuleren en coördineren van communicatie met en tussen de medezeggenschapsorganen.

De voorzitter wordt in zijn werkzaamheden ondersteund door de Griffier van de Universiteitsraad.

Functie-eisen

Kandidaten dienen bij voorkeur (oud-)student of (oud-)medewerker van deze universiteit te zijn. Het is niet vereist dat de voorzitter lid is (geweest) van de Raad, doch ervaring met medezeggenschap strekt tot de aanbeveling. Van kandidaten voor de functie wordt verwacht dat zij, naast uitstekende communicatieve vaardigheden, beschikken over bestuurlijke ervaring en dat zij kennis hebben van de universitaire bestuurs- en medezeggenschapsstructuur.

Arbeidsvoorwaarden

Het tijdsbeslag van de functie is gemiddeld maximaal 3 dagen per week, waaronder tenminste de gehele maandag en de dinsdag- en donderdagochtend. Een voorzitter voortkomend uit de studentgeleding van de Universiteit Leiden ontvangt een vergoeding voor maximaal 0,6 fte; een voorzitter voortkomend uit de personeelsgeleding van de Universiteit Leiden wordt voor maximaal 0,6 fte van haar/zijn werkzaamheden vrijgesteld en vervangen gedurende de periode dat zij/hij als voorzitter werkzaam is, een en ander volgens de daarvoor geldende regelingen. Een voorzitter niet voortkomend uit de student- dan wel personeelsgeleding van de Universiteit Leiden ontvangt een adequate financiële tegemoetkoming.

Solliciteren

Gegadigden voor het voorzitterschap van de Universiteitsraad kunnen zich per e-mail kandidaat stellen. De kandidaatstelling dient vergezeld te gaan van een curriculum vitae, een korte schets van de taakopvatting van de kandidaat en bij voorkeur enkele referenties.

Kandidaatstellingen dienen uiterlijk maandag 29 mei 2017 in het bezit te zijn van de griffier van de Universiteitsraad, de heer Drs. A.D.H. Weeda, email: a.d.h.weeda@bb.leidenuniv.nl.

Nadere informatie

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot de griffier van de Raad, Drs. A.D.H. Weeda.
Telefoon: 071 527 3125
Email: a.d.h.weeda@bb.leidenuniv.nl

Op www.ur.leidenuniv.nl kunt u meer informatie vinden over de Universiteitsraad en zijn werkzaamheden.

Achtergrond

Het is

Moeders in de collegebanken

Zondag is het Moederdag. *Mare* maakte een rondgang langs studerende mama's. 'Een week voor de bevalling deed ik nog tentamen.'

DOOR ANOUSHKA KLOOSTERMAN EN SUSAN WICHGERS

Daphne de Jong (26) studeert rechten aan de Open Universiteit, gaat volgend jaar een master aan Universiteit Leiden beginnen en is moeder van Colton (2). Ze woont samen met zoon en vriend in Oegstgeest.

'Ik was heel blij toen ik zwanger bleek te zijn. Ik voelde me geweldig en heb nog een stuk of zeven tentamens gemaakt, de laatste een week voor de bevalling. Omdat ik me perfect voelde tijdens de zwangerschap, dacht ik: na een week kan ik vast wel weer aan de slag. Dat viel even tegen. De bevalling was zwaar. Uiteindelijk heb ik bijna twee maanden niks gedaan.

'Colton is heel makkelijk, maar ook met makkelijke kinderen slaap je amper. Een baby'tje heeft nog constante zorg nodig. Dan kan je gewoon niet studeren.

'Nu eet Colton bijvoorbeeld al zelf, dus hoef ik het alleen voor hem te maken. Hij zet zelfs al zijn eigen bordje in de afwasmachine.

'Hij gaat drie dagen per week naar de opvang, die dagen gebruik ik voor mijn studie. Binnenkort heb ik weer tentamens, dan studeer ik ook als hij even slaapt. Als hij wakker is kom ik er niet aan toe, want dan wil hij aandacht. En het zou ook saai voor hem zijn als ik dan in mijn studieboeken zit.

'Ik kijk ernaar uit om in Leiden te gaan studeren, omdat de universiteit wat levendiger is. Een "echt" studentenleven heb ik nooit gewild, dat mis ik dus niet. Ik wist altijd al dat ik vroeg kinderen wilde. Nu vinden we dit vroeg, maar dertig jaar geleden was dit heel normaal. Eerst carrière maken, en dan op je veertigste een kind, dat heb ik nooit gewild. Nu ben ik ook nog jong als Colton wat ouder is.

'Uitslapen zit er niet meer in, dus ga ik niet te laat naar bed. Maar uitgaan of naar een festival kan nog steeds hoor, al is het niet meer iedere week. Dan passen mijn ouders op. Mijn beste vriendinnen hebben ook kinderen, dus die zitten in dezelfde fase. Als we afspreken neem ik Colton mee, en als ik daar langer blijf, neem ik een campingbedje mee. Ik ben nog steeds heel mobiel, het is helemaal geen belemmering. Mijn leven is niet veel veranderd sinds mijn zontje, het is er alleen maar leuker op geworden.'

*Ik dacht:
dit red ik niet*

Foto Andreas Terlaak

Maretjes

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van 4.500 euro te boven gaan.

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week bijles en huiswerkbegeleiding op verschillende locaties of bij de leerling thuis. **Leiden-Noord**, 22 leerlingen **basisonderwijs**, groep 4 t/m 8. *Rekenen, begrijpend lezen, groep 4, €5,- per les. **Voortgezet onderwijs**: *Engels, 2vwo. *Nederlands, aardrijkskunde, wiskunde, brugklas mavo. *Engels, 4havo. *Nederlands, wiskunde, brugklas vmbo-t. **Leiden-Zuid**, 7 leerlingen **basisonderwijs**, groep 4 t/m 8. **Voortgezet onderwijs**: *Engels, 2mavo. Onderwijswinkel, Drijftstraat 77, ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekoomen@owwleiden.nl.

Maretjes Extra

Maretjes-extra zijn bedoeld voor semi-commerciële instanties. De prijs voor een Maretje-extra is €23,- incl. BTW voor elke vijftig woorden. U kunt deze advertenties uiterlijk op de vrijdag vóór het verschijnen van *Mare* opgeven bij Bureau van Vliet B.V., postbus 20, 2040 AA Zandvoort, telefoon 023-571 47 45. E-mail: Zandvoort@bureauvanvliet.com

Help Alzheimer overwinnen. Dan hoeft niemand zichzelf te verliezen.

www.alzheimer-nederland.nl

de Kattekop

kinderdagverblijf

2016 REGIO AWARD WINNAAR ZUID HOLLAND*

Ouders beoordeelden het dagverblijf in een onafhankelijk onderzoek met een **9.3** ²⁶⁸ reviews

Al ruim 35 jaar hét kinderdagverblijf exclusief voor medewerkers en studenten van de Universiteit Leiden en gelieerde instellingen. Op loopafstand van station Leiden C.S. Open van 07.30 uur – 18.30 uur.

Meer informatie

www.dekattetekop.nl | tel. 071 517 6363

*reviewplatform Opiness.nl

15 t/m 19 mei 2017

Stem!

Studentengeleding Universiteitsraad
Faculteitsraden
Studentenraad LUMC
Dienstraden

www.stemmen.leidenuniv.nl

Universiteit
Leiden

alleen maar leuker zo

Foto Marc de Haan

Ik wilde
vroeg
kinderen

Foto Maarten Hartman

Elke dag zegt ze:
ik hou van je

Darina Bagataia (24, rechten). Haar zoontje Wladimir is dertien maanden. Ze is getrouwd en het gezinnetje woont in Rotterdam.

'Toen ik zes maanden zwanger was, werd het te zwaar om met zo'n dikke buik naar tentamens te gaan en die drie uur uit te zitten. Toen heb ik even pauze genomen. Daardoor liep ik wel studievertraging op. Wladimir is in april geboren, in september heb ik mijn studie weer opgepakt. Ik zou dit jaar mijn scriptie schrijven en mijn bachelor afronden, maar ik heb de juiste vakken niet op tijd afgerond. Dus dat ga ik volgend jaar doen.

'Het was wel even schrikken. Het was niet gepland, we waren totaal niet met kinderen bezig. Ik dacht: dit red ik niet. Hoe ga ik nu afstuderen? Mijn man heeft me gerustgesteld: "Alles komt goed." Dat was ook zo.

'Als ik tentamens moet leren breng ik Wladimir naar mijn moeder of schoonouders, en daarna ga ik naar de universiteit of de bibliotheek. Het is eigenlijk een beetje hetzelfde als je zou doen zonder gezin. Of misschien ben ik het al zo normaal gaan vinden... Ik vind het in ieder geval niet zo heel spannend meer.

'Het heeft wel zijn moeilijkheden. In september gaf ik nog borstvoeding, maar daar ben ik mee gekapt, omdat ik moest afkolven als ik naar de universiteit ging en dat was lastig. En ik heb ook bijna geen hoorcolleges gevolgd, maar alles teruggekeken. Wel mooi dat de universiteit dat aanbiedt.

'Zwanger studeren was ook moeilijk. De eerste twaalf weken was ik vaak misselijk, moest ik overgeven en sliep ik veel. Toen was ik alleen maar thuis. Daarna ging het beter en heb ik nog tentamens gehaald, de laatste toen ik een maand of vijf zwanger was.

'In mijn vriendenkring was ik de eerste die een baby kreeg. Dat vond de rest wel schokkend. Ze dachten dat ik de laatste zou zijn die kinderen zou krijgen, omdat ik zo vaak aan het feesten was. Inmiddels begrijpen ze het wel. Mijn man is tien jaar ouder, dus voor hem werd het wel tijd. Ik ben in één keer veel volwassener geworden. Ik kreeg het besef dat het een stuk lastiger zou worden als het kind er is. Daarom heb ik een veel serieuzere kijk op mijn studie gekregen.'

Oxana Brizmer (rechten, wil leeftijd niet zeggen: 'Veel van mijn studiegenoten denken dat ik nog geen dertig ben, en dat wil ik het liefst zo houden'). Haar dochter Juliana is zeven, en ze wonen met man Viktor in Utrecht.

'Mijn dochter wil mij altijd helpen. Ze wil ook samen studeren. Dan zegt ze: "Mama, we gaan samen je boeken lezen." Ze zegt ook dat ze in de toekomst zeker, net als ik, rechten wil studeren. Haar Nederlands is ook beter dan dat van mij, dus zegt ze vaak dat ik bepaalde klanken anders moet uitspreken.

'Ik kom uit Rusland. Sinds 2014 studeer ik Rechten in Leiden. Het is heel heftig, en altijd puzzelen. Mijn man Viktor werkt fulltime, dus taken verdelen is lastig. In het weekend probeer ik eten voor de hele week te bereiden dat ik kan invriezen. Wij hebben geen oma's en opa's in Nederland die kunnen oppassen. Gelukkig zijn er veel vrienden die helpen.

'Ik sta zes uur op, en ga dan hardlopen. Daarna ga ik Juliana aankleden, ontbijten we en breng ik haar naar school. Dan ga ik naar de universiteit. Als ik oppas heb, probeer ik daar tot 's avonds te blijven. Zo niet, dan moet ik terug naar Utrecht om haar op te halen.

'Het eerste jaar was het moeilijkst: toen had mama niet zoveel tijd voor Juliana als ze gewend was. Dan zei ik: we gaan nu dertig minuten spelen, en dan moet mama studeren.

'Ik studeer in de auto, onderweg, echt overal. En ik vind het belangrijk dat Juliana een goede ontwikkeling krijgt, dus ze doet ontzettend veel activiteiten: pianoles en stijldansen - soms in Eindhoven, soms in Amstelveen. Als ze meedanst in een opera zit ik tijdens haar repetities met een boek te wachten.

'Je kan je kind niet opzij schuiven. Je moet altijd met haar rekening houden. In de avond hebben we de traditie om lekker samen te kletsen, en lees ik haar voor. Als ze om acht, negen uur in bed ligt, heb ik nog even om iets af te maken.

'Elke dag zegt ze: ik hou van jou, je bent mijn hart. Die woorden stimuleren mij. Als iemand vraagt waar ik zoveel positieve energie vandaan haal, zeg ik: tja, dat is mijn dochter.'

How do I get through this?

Doctor raised money for brain research by going on a severely challenging swim

Though she could barely move ten years ago, last month, Annabelle Slingerland (44) swam from Robben Island to South-Africa's mainland through ice-cold, shark-infested waters, battling dangerous currents and huge waves, to raise money for research into an unknown brain disorder.

BY SUSAN WICHGERS "I tried to save a small child from an incoming tram but I got hit myself. I had trouble breathing, my ribs were broken. Sometimes I couldn't get out of bed. In fact, the doctors gave up on me, by which I mean they said: you're alive, but don't expect too much. Settle down and accept your situation."

Annabelle Slingerland (44), a physician-scientist in training at Leiden University Medical Centre, can smile about their advice now.

"I accepted that I'd had an accident – how could I deny it? – but I would change my situation. I lived close to the swimming pools which had a paddling pool. I thought warm water might help. And moving gradually became easier. After a year, I could at least float, so I switched to the competition pool where I started swimming."

After the tram accident, she also encountered problems with her brain. After staying in various hospitals, she recognised the frustration of patients with similar disorders. "I noticed how much people struggle when they have such disorders – when doctors don't know exactly what's wrong and they can't explain it either."

Then someone mentioned CADASIL, a hereditary brain-vasculature disorder: patients suffer strokes and dementia from an early age because

"I like it when there are seals swimming along. It means there aren't any sharks around."

the supply of blood to the brain is impaired. In the Netherlands, the disorder has been diagnosed in 176 families, but researchers have recently discovered that CADASIL affects far more people than was previously supposed. Because the symptoms are quite aspecific and the disease is not very well known, doctors often miss it. LUMC is the only place in the Netherlands where research is being done into this illness. "It's a small-scale research project but its impact is considerable", Slingerland explains. "It can mean so much to the

patients, and if they're happier, it will make a world of difference to their families too."

Slingerland decided to raise money for CADASIL research by competing in one of the toughest swimming races in the world: a three-to-four-hour swim from Robben Island to the South-African coast.

She raised 5,000 Euros via the www.steunleiden.nl crowdfunding site, money that will go towards MRI scans so the researchers can follow the development of certain proteins as the disorder progresses. Dona-

tions are always welcome, she adds.

Slingerland already had quite a lot of other international swimming experience. In the United States, she trained every day for six weeks to swim from Alcatraz to the San Francisco coast. "After that, things really took off. People asked me to swim the English Channel for diabetes, a relay race from France to England. There, they asked me to compete in Siberia. I'm really not an Olympic-Games type of person. I'm good at navigating, but in a pool, there'll always be people who can easily overtake me."

Still, the sea off Cape Town was an entirely new experience for her. "The first time I entered the water there, I thought: how am I going to get through these ten kilometres? I was shocked by the big waves and the chill. The water in Siberia was much colder, but I didn't need to spend hours in it."

And there are sharks. "(Dutch TV biologist) Freek Vonk acts tough about his shark bite, but I've seen people with leg amputations. Not fun. And if you're really unlucky, they might eat you whole. Some swimmers think it's scary if seals swim along with them because they can bite, but I liked it. I knew there weren't any sharks around if seals were near."

The largest danger of the South-African sea is the rip channel, a strong current pulling out to sea. "The chances of drowning are much bigger than the chances of a shark bite. You can read about such accidents in all the papers. The problem is that swimmers try to swim back to the coast, fighting the strong current, but get tired. You need to stay calm, let yourself be carried along until you can gradually swim out of the rip channel."

She swam the distance of over ten kilometres within three hours. The last part was the toughest. "My theory is that eighty per cent of swimming is mental. If I find it hard going, I tell myself a story: 'If I swim for an hour, I'll be much nearer the end. All I need to do is to reach the beach.'"

According to Slingerland, Robben Island, where Nelson Mandela was imprisoned, represents the situation of CADASIL patients. "They lock themselves in their heads by thinking only of the impossibilities and waiting around for a solution. What they should be doing is seeing how they can progress in the meantime."

Scene from the Japanese horror game *Silent Hill*.

"Is that Pokémon?"

The Cool Japan exhibition in Volkenkunde

Volkenkunde – the Museum for Ethnography – is celebrating Japanese culture. You can dance with a robot, play computer games and read manga. There's death and decay too, only not on the child-friendly floor.

BY ANOUSHKA KLOOSTERMAN "It's show time!" shouts a cartoon Japanese *salary man* from a very large screen. While dancing, he and a few other men in suits dive into a crowd. The scene is taken from the Japanese anime (cartoon) *Summer Wars*. It's the first thing visitors to the exhibition *Cool Japan* see at Museum Volkenkunde.

On 14 April, a temporary exhibition on Japanese pop culture opened to increment the permanent collection. Many people think that Japan is "cool", the exhibition's introduction claims and the visitor numbers, which have exceeded expectations, confirm it. "It's been busy since day one, actually", says the museum's spokeswoman.

The exhibition is a varied collection of aspects of Japanese culture that are popular in the West. And it's more than just Pokémon. The ground floor is very child-friendly: one room is dedicated to the concept of *kawaii*, often depicted in Japanese cartoons by large eyes and child-like features.

Another hall focuses on Japanese *otaku* – which loosely translates as "nerd" – where a manga-reading café has been reproduced, cosplay costumes are on display and where visitors can play arcade games. The last room is an explosion of bubble-gum-pink, a work of art by Sebastian Masuda.

"You're beautiful, even if you're only twelve", says Pepper, a talking and dancing robot, to a young visitor. The next visitor wants to dance with the robot; she selects "Let it Go" and the robot arms are soon waving in time with the music.

The information sign explains that Japan is often associated with human-like machines. "The Japanese approach is unique, as they do not see robots as lifeless mechanical aids but as creatures with souls."

Pepper is a companion robot, made to entertain and comfort people; she can dance, talk and recognise facial expressions.

There's death and decay too, of course, on the second floor (only for those aged twelve and up). At the top of the stairs, you'll see the famous scene from the horror film *The Ring* – a girl with long black hair and a white shroud crawls out of a drain and through the television screen. The "ghost with long hair" is a familiar figure in Japanese horror stories and can be seen in antique prints too. Japanese horror stories often feature spirits and ghosts, more than Western films do.

One screen shows scenes from the Japanese horror game *Silent Hill* in which the main character is chased by invisible spirits. "Is that Pokémon?" a young boy wonders out loud. "Yes, like the Pokémon cards?" says his mother. "It's definitely a video game", the boy says. "GTA?"

Cool Japan
Volkenkunde, Museum of Ethnology, open till 17 September, free for Leiden students

Zou ik dit zelf volhouden?

Drie van de negen feuten haakten af tijdens opnames ontgroeningsfilm

Guus Voorham maakte een afstudeerfilm over ontgroeningen. Tijdens de voorgesprekken kreeg hij verenigingsleden zover hun geheimen te onthullen. 'Jammer genoeg kon ik zelf niet meedoen.'

DOOR SUSAN WICHGERS Zodra de ontgroeningen beginnen, is het vaste prik: nieuwsberichten over uit de hand gelopen incidenten, gevolgd door meningen van bekende en onbekende mensen. Tegenstanders noemen ontgroeningen onmenselijk, voorstanders onvermijdelijk.

Na opnieuw een aantal incidenten afgelopen najaar, werd de interesse van regisseur Guus Voorham (26) gewekt. Hij besloot voor zijn studie Audiovisueel Ontwerpen aan de Willem de Kooning Academie een afstudeerfilm over ontgroeningen te maken. 'Als het alleen maar kut is, zou het toch allang niet meer bestaan?'

'Juist omdat zoveel mensen zich uitspraken tegen ontgroeningen, raakte ik op een soort omgekeerde manier geïnteresseerd', vertelt Voorham. 'Ik ging me afvragen of ik zelf zoiets zou volhouden.' Voor zijn documentaire heeft hij een 24-uur-durende ontgroening in elkaar gezet, die hij drie weken geleden heeft gefilmd. Acteurs spelen de ontgroeningscommissie, de 'feuten' zijn negen mannelijke vrijwilligers. 'Omdat ik het script had geschreven, kon ik zelf helaas niet meedoen. Want ja, dan is het verrassingsmoment er wel af.'

De geheimzinnigheid die om ontgroeningen hangt, maakt het tot een veelbesproken onderwerp. Om een goed ontgroeningsdraaiboek te schrijven, heeft Voorham een stuk of tien interviews gehouden met leden van verschillende studentenverenigingen. 'Zij hebben mij, tegen

'Er ontstond een soort verbroedering. Dat had ik niet zien aankomen.' Still uit film van Guus Voorham

de regels in, verteld over hoe hun eigen ontgroeningen in elkaar steken. Door die verhalen heb ik een realistisch scenario kunnen bedenken.'

Het vinden van mannen die zich een etmaal wilden laten afbeulen bleek moeilijker dan gedacht. 'We konden niemand vinden, dat was wel een groot punt van stress. Toen hebben we er een beloning van honderd euro aan gehangen.'

Niet veel later pikte het *Algemeen Dagblad* de oproep op. 'Daarna ging het helemaal viral'. Uiteindelijk meldden zich dertig proefpersonen tussen de 18 en 22 jaar oud. Niet iedereen mocht zomaar meedoen: 'Tussen hen zaten ook mensen die al een ontgroening hadden gedaan. Voor hen was het waarschijnlijk te makkelijk, dus die hebben we afgewezen.'

Uit alle aanmeldingen heeft Voorham negen geschikte kandidaten gekozen, zowel studenten als niet-studenten. Ze moesten volleyballen in een zwembadje met een geplukte kip als bal, eindeloos liedjes zingen en heel lang zitten zonder te bewegen. Op de set was een EHBO'er aanwezig, die gelukkig niet nodig was, en de acteurs hadden zich aan duidelijke regels te houden. 'Niemand mocht alcohol drinken, de acteurs mochten de deelnemers niet aanraken, het moest vooral mentaal zijn. Maar ze kregen ook fysieke uitdagingen, zoals van A naar B rennen.'

Drie feuten hielden het niet vol tot het bittere eind en haakten af, zegt Voorham. 'Ik ben wel even bang geweest dat het zou mislukken. In het begin was het doodsaai om naar te kijken. De acteurs moesten wennen

en de deelnemers waren nog niet moe. Halverwege mochten de feuten even slapen, anderhalf uur daarvoor heb ik tegen de acteurs gezegd dat ze alles moesten geven. Dat deden ze, ze zetten de jongens flink onder druk.' Tijdens de slaappauze viel het bij de regisseur op hoe positief de acteurs waren over de deelnemers. 'Ze hadden het er met elkaar over hoe goed de feuten het deden, er ontstond een soort verbroedering. Dat had ik niet zien aankomen.'

Voorham hoopt dat de film in juni af is. 'Filmmakers doorlopen een standaardtraject: eerst probeer je het bij festivals, daarna bij de televisie en als laatste op internet. Het zal sowieso online te zien zijn, ik weet alleen nog niet precies wanneer. Eerst nog even afwachten of ik een voldoende krijg.'

De ijsbeer die pinguïns at

En andere misverstanden over biologie

Alles is biologie van Sara van Duijn is een bundeling van enthousiaste korte wetenschapsverhalen. Maar ook van opvallend veel uitglijders.

DOOR BART BRAUN 'Biologie ben ik op de middelbare school in gerold', schrijft Sara van Duijn in het voorwoord van haar boek, *Alles is biologie*. Als je meteen op de eerste bladzijde al zo'n lelijke zin tegenkomt, dan weet de lezer al dat de uitgever niet heel veel tijd en moeite in haar redactiewerk heeft gestoken. Publiek geheim in de boekenbranche: de gemiddelde bachelor-scriptie krijgt aanzienlijk meer begeleiding dan veel boeken, met name die van kleine uitgeverijen. De eersteling van Van Duijn is geen uitzondering, en dat wordt alleen maar duidelijker naarmate je verder leest.

Alles is biologie bestaat uit 62 column-achtige hoofdstukjes, zonder duidelijke samenhang. Direct in hoofdstuk een gaat het al mis: de verschillende snavels van de 'Darwinvinken' uit de Galapagos-eilanden worden gebruikt om de evolutietheorie uit te leggen. Dat Charles Darwin die beesten wel van

kant heeft gemaakt, maar er verder nooit meer naar omkeek, heeft Van Duijn blijkbaar gemist.

Ben je eenmaal alert, dan vallen er wel heel veel foutjes op. Nee, coeliakie is geen allergie. Nee, nierfalen bij katten die lelies eten is geen gevolg van het immuunsysteem.

Nee, het wereldrecord freediven

is geen 92 meter, maar meer dan 200 meter. En nee, de druk van het water is ook dan nog niet het grote probleem.

Nee, uilen kunnen hun hoofd veel verder draaien dan 180 graden. Nee, ijsberen eten geen pinguïns, want die zitten aan de andere kant van de planeet. Nee, Leonardo da

Vinci schreef niet altijd in spiegel-schrift, hij wilde ook gewoon dat de lezer het snapte.

Het hoofdstuk 'Waarom houden mensen geen winterslaap' geeft geen antwoord op die vraag. Stammen alle pandaberen echt af a) van één enkele beer die b) lui was? Een literatuurverwijzing waarmee je zoiets twijfelachtigs zou kunnen controleren ontbreekt, maar na alle andere uitglijders neem je niet meer zomaar aan dat het klopt.

Zonde, want *Alles is biologie* is een vrolijk en persoonlijk boekje, waar de liefde voor de biologie vanaf straalt. Het is bedoeld voor 'iedereen die meer over biologie heeft willen weten, maar er nooit aan toe kwam'.

Van Duijn doceert biologie op de Leidse pabo (en werkt daarnaast aan een promotie op het LUMC), en komt daar vermoedelijk vaak zulke mensen tegen. Zij hebben aan haar boek nog steeds een leuke eerste kennismaking. Maar het had zo makkelijk nog beter gekund.

Sara van Duijn, *Alles is biologie* – Van DNA en hersenen tot dierenrijk en natuur. Uitgeverij Q, 204 blz. € 15,-

Agenda

FILM

TRIANON

Get Out

Dagelijks 21.45, za. zo. 11.30 + 13.45

KIJKHUIS

Lady Macbeth

za. zo. di. 16.15 + vr. 19.30 + do. ma. 21.30

Down to Earth

zo. 13.30

LIDO

The Circle

dagelijks 18.45 + 21.30, do. vr. ma. di. 15.30

King Arthur: The Legend of The Sword

dagelijks 15.15 + 18.30 + 21.30

Meer films op bioscopenleiden.nl

MUZIEK

CAFÉ OLIVIER

Trijntje Oosterhuis

Vr 11 mei, 21.00

BPLUSC OUDE VEST

Lunchconcert Trio Sole

Do 18 mei, 12.45, €6,-

ACADEMIE-ORGEL

Inloopconcert Guus Theelen

Wo 17 mei, 13.00, gratis

DE TWEE SPIEGHELS

Myriad3

Vr 12 mei, 21.00

Azure Hiptronics

Zo 14 mei, 16.00

MUZIEKHUIS

De X: Badakshan Ensemble

Za 13 mei, 21.00, €12,50

(studenten €10,-)

QBUS: Gregory Page & Band

Wo 17 mei, 20.30, v.a. €16,-

DIVERSEN

GALERIE LUMC

Boekpresentatie: The Complete Writings van Mondriaan

Za 13 mei, 14.00, gratis

SCIËNTEIT MINERVA

Plantjinglezing Willem van der Does: Waar blijft de ratio in het Post-Truth tijdperk?

Do 18 mei, 15.00, gratis

OORTGEBOUW

Ada Lovelace lezing Bart Selman: Intelligente machines

Vr 12 mei, 14.00, gratis

BOEKHANDEL VAN STOCKUM

Boekpresentatie: De Schatbewaarder

Do 18 mei, 17.00, gratis

HET VOLKSHUIS

Informatieavond Leids Amateurkunst Festival

Ma 15 mei, 19.30, gratis

HOGESCHOOL LEIDEN

Startevenement Borders and Bridges

Do 11 mei, 19.30, gratis

BEESTENMARKT

The God Story Student Edition

Do 18 mei, 20.30, gratis

HOOGLANDSE KERK

Open Dag BplusC

Za 13 mei, 12.00, gratis

HORTUS BOTANICUS

Plantenmarkt

Za 13 mei, 10.00, €7,50

VRIJPLAATS

English Comedy Night

Vr 12 mei, 18.45, v.a. €8,-

On probation: Refugees Welcome

Za 13 mei, 19.00, €10,-

Poëzie- en muziekfestival Dorpsvreugd

Vr 19 mei, 20.30, v.a. €5,-

GORLAEUS

Lezing Andy Knoll: The Proterozoic Eon

Do 18 mei, 16.00

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Themamiddag: Azië en het Nederlands

Vr 12 mei, 13.00, gratis

SCHELTEMA

Cultural Festival

Za 13 mei, 12.00, €5,-

SIEBOLDHUIS

Casper Faassen: De dingen die voorbij gaan

t/m 4 juni 2017

HET LEIDS WEVERSHUIS

Tentoonstelling: Significant Stitches

t/m 11 juni 2017

MUSEUM VOLKENKUNDE

Fototentoonstelling Isabelle Boon: Heritage in Transition

t/m 23 juli 2017

Tentoonstelling: Cool Japan

t/m 17 september 2017

Kamervragen

Foto Marc de Haan

Column

Roltrap

De reisplanner geeft aan dat ik negen minuten overstaptijd heb, maar eenmaal aangekomen op Rotterdam Centraal, is dat gereduceerd naar een luttele vijf minuten. Hoewel ik tot nu toe enkel in het Universitair Sportcentrum ben geweest om een tentamen af te leggen, lukt dat snelwandelen van perron 9 naar perron 11 wel. Zoveel moeite is het niet: uitstappen, een roltrap op perron 9 vinden die naar beneden gaat, een klein stukje lopen, een roltrap vinden die me naar perron 11 brengt en dan hoef je enkel nog maar in te stappen.

In theorie heel erg gemakkelijk dus. Ik zou zelfs kunnen overstappen op Dordrecht in plaats van Rotterdam Centraal, maar ik ben altijd bang dat ik alsnog per ongeluk mijn trein mis en als ik ergens niet een uur lang wil wachten, dan is het wel Dordrecht. Het is een beetje het Kapelle-Biezeling van de Randstad.

Goed, afgezien van welk station je kiest: in de theorie is het dus allemaal heel erg haalbaar.

En toch zit ik hier, in de praktijk, met klotsende oksels in een tweedeklas coupé die me uiteindelijk naar Antwerpen Centraal moet brengen. Want iedere keer als ik op Rotterdam Centraal sta, doet zich een fenomeen voor dat in die hele theoretische situatie niet voorkomt. Een fenomeen dat het bloed onder mijn nagels vandaan weet te krijgen zoals geen enkel ander fenomeen dat kan. Erger dan mensen die tomaten in de koelkast bewaren en mensen die hun bananen in de supermarkt in een apart plastic zakje doen. Bij elkaar.

Mensen die stilstaan op de linkerkant van de roltrap. Wie zijn ze? Waar wonen ze? Zijn ze achtergelaten in een mandje aan een rivier en opgevoed door wolven? Als sociaal experiment de eerste tien jaar van hun leven opgesloten in een kelder? Verpesten ze ook moedwillig de smaak van hun groenten en stoppen ze ook fruit dat praktisch al in een verpakking komt, in een tweede verpakking?

In de praktijk spring ik over gigantische sporttassen en waszakken, duw ik zo sociaal geaccepteerd mogelijk leeftijdsgenoten met mijn eigen rugtas aan de kant, werp ik nijldige blikken naar ouders die hun peuters niet in bedwang kunnen of willen houden terwijl ik me langs hun kroost wurm en mompel ik zes minuten lang "Excuseer!" en variaties daarop. Maak iedereen leven een beetje beter: dat van jou, maar ook dat van je mede-roltrapgebruiker. Rechts staan, links gaan.

Dat is wel het voordeel van Station Dordrecht en Station Kapelle-Biezeling. De eerste heeft geen trap die rolt en de tweede heeft überhaupt geen trap.

FEMKE BLOMMAERT studeert taalwetenschap

'Ik hou van autotune'

Ruben van Gaalen (24, researchmaster colonial and global history)

Huis: Morsweg
Kamer: 13 m²
Huur: 360 euro
Huisgenoten: 2

Waarom liggen er filmspullen op je bed?

'Ik kom net terug uit Dublin. Daar volgde ik een groepje rappers met een Afrikaanse achtergrond, voor het vak *Connecting dreams, Europe in Africa, Africa in Europe*. Het is een filmproject geworden, weer eens iets anders dan een essay. Op de muziekwebsite *Pitchfork* had ik een interessant artikel gelezen over Afrikaanse rappers in Ierland, die in hun eigen taal muziek maken.

Een aantal van hen heb ik benaderd via Facebook.'

En lukte dat?

'Ja, ze wilden meewerken. Ik was wel blij dat ze ook daadwerkelijk op de plek stonden waar we hadden afgesproken. Het was de eerste keer voor mij, zowel het filmen als het interviewen. Het is best lastig om dat allemaal tegelijk te doen, maar wel leuk. Ik zou later graag meer van dit soort documentaires maken.

'Muziek is mijn grootste passie. Het is leuk om daar nu op academisch niveau iets mee te doen: ik mag dus gewoon een onderzoek doen naar de hiphop van die Afro-Ierse rappers!'

Je hebt ook een keyboard.

'Ik probeer zelf elektronische muziek te maken, een soort combinatie van pop en R&B. Maar dat doe ik eigenlijk veel te weinig.

'Soms voeg ik ook dingen toe met mijn stem, best moeilijk als je geen warme, diepe stem hebt zoals in de meeste R&B. Ik hou van autotune, een effect om zang mee te bewerken en glad te trekken, maar vooral vanwege het geluid.'

Er hangen ook jazzplaten.

'Klopt, die van John Coltrane is mijn eerste jazzplaat. Jazz is een fase, denk ik. In hiphop en R&B zitten heel veel jazz-samples. En ook door de film *Whiplash* (2014)

ben ik van jazz gaan houden. Die gaat over een drummer in een jazzband. De film *La La Land* (2016) wakkerde mijn liefde voor jazz ook weer aan.'

En die voorraad whisky?

'Het past wel bij het sfeertje, hè? Het is ook een beetje *Mad Men*-achtig, ik vind het vooral leuk om te hebben.

'Maar het is niet zo dat ik alcoholist ben hoor. Ik drink het niet snel als ik alleen ben. Het is meer iets voor sociale aangelegenheden. En de meeste flessen heb ik van vrienden gekregen. Ik heb er twee zelf gekocht.'

DOOR MARLIES ROTHOFF

Bandirah

